

Agenda – Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 1 – y Senedd Gareth Williams
Dyddiad: Dydd Llun, 11 Rhagfyr 2017 Clerc y Pwyllgor
Amser: 14.30 0300 200 6362
SeneddMCD@cynulliad.cymru

---

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

2 Offerynnau sy'n cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt i'r Cynulliad o dan Reol Sefydlog 21.2 neu 21.3

Offerynnau'r Weithdrefn Penderfyniad Cadarnhaol

2.1 SL(5)155 – Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a Chynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2018

(Tudalennau 1 – 36)

CLA(5)-30-17 – Papur 1 – Rheoliadau

CLA(5)-30-17 – Papur 2 – Memorandwm Esboniadol (Saesneg yn unig)

CLA(5)-30-17 – Papur 3 – Adroddiad

3 Is-ddeddfwriaeth yn ddarostyngedig i ddim gweithdrefn

3.1 SL(5)157 – Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Ffioedd Swyddogion Canlyniadau) (Diwygio) 2017

(Tudalennau 37 – 50)

CLA(5)-30-17 – Papur 4 – Rheoliadau

CLA(5)-30-17 – Papur 5 – Adroddiad

4 Papurau i'w nodi

4.1 Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2017: Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Gweinyddiaeth Gyhoeddus a Materion Cyfansoddiadol at y Cadeirydd – 21 Medi 2017

(Tudalen 51)

PTN 1 – Llythyr gan Gadeirydd PACAC at y Cadeirydd – 21 Medi 2017

(Saesneg yn unig)

4.2 Llythyr gan y Llywydd at Gadeirydd Pwyllgor Gweinyddiaeth Gyhoeddus a Materion Cyfansoddiadol Tŷ'r Cyffredin – 28 Tachwedd 2017

(Tudalennau 52 – 54)

PTN 2 – Llythyr gan y Llywydd at Gadeirydd PACAC – 28 Tachwedd 2017

4.3 Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael): Llythyr gan Robin Walker AS, Is-Ysgrifennydd Gwladol Seneddol ar gyfer Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd at Gadeirydd y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol – 4 Rhagfyr 2017

(Tudalennau 55 – 70)

PTN 3 – Llythyr gan Robin Walker AS, Is-Ysgrifennydd Gwladol Seneddol ar gyfer Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd at Gadeirydd y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol – 4 Rhagfyr 2017 (Saesneg yn unig)

4.4 Rheoliadau Deddf Cymru 2017 (Cychwyn Rhif 4) 2017

(Tudalennau 71 – 74)

PTN 4 – Rheoliadau (Saesneg yn unig)

4.5 Ymatebion i'r ymgynghoriad ar gynigion i ddatblygu Deddf ar ddehongli deddfwriaeth Cymru

(Tudalennau 75 – 97)

PTN 5 – Datganiad ysgrifenedig gan Lywodraeth Cymru – 6 Rhagfyr

PTN 6– Crynodeb o'r ymatebion

5 Ymchwiliad i'r pwerau ym Mil yr UE (Ymadael) i wneud is-ddeddfwriaeth: Ymatebion i'r ymgynghoriad

(Tudalennau 98 – 104)

CLA(5)-30-17 – Papur 6 – RSPB Cymru (Saesneg yn unig)

CLA(5)-30-17 – Papur 7 – Cytûn

6 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes a ganlyn:

Eitemau 7, 8, 9 10 a 11.

7 Ymchwiliad i'r pwerau ym Mil yr UE (Ymadael) i wneud is-ddeddfwriaeth: Dadansoddiad o farn holl bwyllgorau seneddol y DU ar graffu ar bwerau dirprwyedig ym Mil yr UE (Ymadael)

(Tudalennau 105 – 115)

CLA(5)-30-17 – Papur 8 – Briff ymchwil (Saesneg yn unig)

8 Bil yr UE (Ymadael): Cynnydd Bil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael):

(Tudalennau 116 – 120)

CLA(5)-30-17 – Papur 9 – Briff ymchwil (Saesneg yn unig)

9 Bil yr UE (Ymadael): Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol. Trafod yr adroddiad drafft

(Tudalennau 121 – 170)

CLA(5)-30-17 – Papur 10 – Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol

CLA(5)-30-17 – Papur 11 – Briff ymchwil (Saesneg yn unig)

CLA (5) –30-17 – Papur 12 – Briff cyfreithiol (Saesneg yn unig)

CLA(5)-30-17- Papur 13 – Adroddiad drafft (Saesneg yn unig)

10 Gohebiaeth gan y Llywydd: Diwygio'r Cynulliad. Ystyried llythyr drafft

(Tudalen 171)

CLA(5)-30-17 – Papur 14 – Llythyr drafft (Saesneg yn unig)

11 Blaenraglen Waith

(Tudalennau 172 – 181)

CLA(5)-30-17 – Papur 15 – Blaenraglen waith (Saesneg yn unig)

CLA(5)-30-17 – Papur 16 – Ymchwiliadau posib yn y dyfodol (Saesneg yn unig)

Dyddiad y cyfarfod nesaf

8 Ionawr 2018

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 13A(8) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2018 Rhif (Cy.)

Y DRETH GYNGOR, CYMRU

Rheoliadau Cynlluniau
Gostyngiadau'r Dreth Gyngor
(Gofynion Rhagnodedig a'r
Cynllun Diofyn) (Cymru)
(Diwygio) 2018

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2013 ("y Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig") a Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2013 ("y Rheoliadau Cynllun Diofyn") a wnaed o dan adran 13A(4) a (5) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 ac Atodlen 1B iddi.

Mae'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig yn ei gwneud yn ofynnol i bob awdurdod bilio yng Nghymru wneud cynllun sy'n pennu pa ostyngiadau sydd i fod yn gymwys i'r symiau o'r dreth gyngor sy'n daladwy gan bersonau, neu ddosbarthiadau o bersonau, yr ystyria'r awdurdod eu bod mewn angen ariannol. Mae'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig hefyd yn nodi'r materion y mae'n rhaid eu cynnwys mewn cynllun o'r fath.

Mae'r Rheoliadau Cynllun Diofyn yn nodi cynllun a fydd yn cael effaith, mewn cysylltiad ag anheddau sydd wedi eu lleoli yn ardal awdurdod bilio, os yw'r awdurdod yn methu â gwneud ei gynllun ei hun.

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig a'r Rheoliadau Cynllun Diofyn.

Mae'r diwygiadau i'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig a wneir gan reoliadau 4(a)(i) i (v), 5, 9(a)(i) i (v), a 10(a), (c) ac (e) yn cynyddu rhai o'r ffigurau a ddefnyddir wrth gyfrifo a oes gan berson yr hawl i gael gostyngiad ai peidio, a swm y gostyngiad hwnnw. Mae'r ffigurau uwchraddedig yn ymwneud â didyniadau annibynyddion (sef addasiadau i uchafswm y gostyngiad y mae hawl gan berson i'w gael, er mwyn cymryd i ystyriaeth oedolion sy'n byw yn yr annedd ac nad ydynt yn ddibynyddion y ceisydd); ac â'r swm cymwysadwy mewn perthynas â chais am ostyngiad (sef y swm y cymherir incwm ceisydd ag ef, er mwyn penderfynu swm y gostyngiad y mae hawl gan y ceisydd i'w gael). Gwneir yr un diwygiadau mewn perthynas â'r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliadau 17(a) i (e), 24 a 25(a), (c) ac (e).

Gwneir y diwygiadau i'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig a wneir gan reoliadau 3(a)(iii) ac (c), 4(d)(ii), 6, 9(d)(ii) a (iii), 10(b) a (d) ac 11 o ganlyniad i ddarpariaeth yn adrannau 15 ac 16 o Ddeddf Diwygio Lles 2016. O 3 Ebrill 2017, yn gyffredinol mae hawlogaeth i Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar ba un a oes gan berson alluedd cyfyngedig ar gyfer gwaith ai peidio yn hytrach nag ar ba un a yw'n derbyn swm elfen gweithgaredd perthynol i waith y Lwfans Cyflogaeth a Chymorth. Mae rheoliad 3(a)(iii) yn mewnosod diffiniad newydd yn rheoliad 2 o'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig, sef "aelod o grŵp gweithgaredd perthynol i waith". Mae'r diwygiadau dilynol yn cyflwyno cyfeiriadau at sefyllfa pan fo ceisydd neu bartner ceisydd yn aelod o grŵp gweithgaredd perthynol i waith neu â galluedd cyfyngedig ar gyfer gwaith. Gwneir yr un diwygiadau i'r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliadau 16(a)(iii) ac (c), 17(f), 22(b) ac (c), 25(b) a (d), 26 a 28.

Gwneir y diwygiadau i'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig a wneir gan reoliadau 3(b), 4(d)(i) a 9(d)(i) o ganlyniad i ddarpariaeth yn Neddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 ("Deddf 2016"). Mae rheoliad 3(b) yn diwygio'r diffiniad o "cartref gofal" i gynnwys cyfeiriad at wasanaeth cartref gofal o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf 2016. Mae rheoliadau 4(d)(i) a 9(d)(i) yn rhoi cyfeiriad at berson sydd wedi ei gyflogi, neu sy'n gweithredu o dan gontract ar gyfer gwasanaethau, i ddarparu gofal a chymorth gan ddarparwr gwasanaeth cymorth cartref o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf 2016 yn lle'r cyfeiriad at weithiwr gofal cartref. Mae rheoliad 16(b) yn gwneud yr un diwygiad i'r diffiniad o "cartref gofal" yn y Rheoliadau Cynllun Diofyn, ac mae'r cyfeiriad a amnewidiwyd at weithiwr gofal cartref wedi ei fewnosod gan reoliad 22(a).

Gwneir y diwygiad i'r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig a wneir gan reoliad 4(b)(i) o ganlyniad i Ddeddf Pensiynau 2014 sy'n disodli'r lwfans a'r taliad

profedigaeth â lwfans cymorth profedigaeth. Rhoddwyd “taliad cymorth profedigaeth” yn lle’r cyfeiriad at “taliad profedigaeth” yn y ddarpariaeth sy’n ymdrin ag ystyr incwm mewn cysylltiad â phensiynwyr. Gwneir yr un diwygiad i’r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliad 18(a).

Mae’r diwygiadau a wneir i’r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig gan reoliadau 3(a)(i), (ii), (iv), (v) a (d), 8(a), 9(a)(vii), (c), (e) ac (f), 12(b), 13(a) a (b) a 14 yn diffinio ac yn ychwanegu cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain a Chronfa Argyfwng We Love Manchester at y rhestr o gynlluniau neu ymddiriedolaethau y mae taliadau ohonynt i’w diystyru wrth gyfrifo incwm neu gyfalaf at ddibenion asesu hawlogaeth person i ostyngiad treth gyngor. Gwneir yr un diwygiadau i’r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliadau 16(a)(i), (ii), (iv), (v) a (d), 17(g), 21, 23, 29(b), 30(a) a 31(a) i (c).

Mae’r diwygiadau a wneir i’r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig gan reoliadau 4(c) a 9(b) yn egluro’r dyddiad y mae enillion ceisydd yn cael eu hystyried pan fo ceisydd yn cychwyn cyflogaeth neu pan fo enillion ceisydd yn newid er mwyn sicrhau cysondeb â’r ddarpariaeth gyfatebol yn y Rheoliadau ynghylch newid mewn amgylchiadau. Gwneir yr un diwygiadau i’r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliadau 19 a 20.

Mae’r diwygiadau a wneir i’r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig gan reoliadau 4(a)(vii), 8(b), 9(a)(viii) a (ix) a 13(c) yn darparu bod taliadau a wneir o dan ymddiriedolaethau penodol, neu gan ymddiriedolaethau penodol, a sefydlir at y diben o roi cymorth a chynhorthwy i bobl anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, i’w diystyru wrth gyfrifo cyfalaf at ddibenion asesu hawlogaeth person i ostyngiad treth gyngor, ac wrth bennu incwm annibynyddion. Gwneir yr un diwygiadau i’r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliadau 17(i), 30(b) a 31(d).

Mae’r diwygiadau a wneir i’r Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig gan reoliadau 4(b)(ii), 7 a 12(a) yn diwygio’r rhestrau o incwm ac eithrio enillion wrth bennu pa un a yw person yn gymwys i gael gostyngiad fel bod unrhyw daliad a wneir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol yn cael ei ddiystyru. Gwneir yr un diwygiadau i’r Rheoliadau Cynllun Diofyn gan reoliadau 18(b), 27 a 29(a).

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â’r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd aseiad effaith rheoleiddiol o’r costau a’r manteision sy’n debygol o ddeillio o gydymffurfio â’r Rheoliadau

hyn. Gellir cael copi oddi wrth: yr Is-adran Cyllid
Llywodraeth Leol a Pherfformiad Gwasanaethau
Cyhoeddus, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays,
Caerdydd, CF10 3NQ.

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 13A(8) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2018 Rhif (Cy.)

Y DRETH GYNGOR, CYMRU

**Rheoliadau Cynlluniau
Gostyngiadau'r Dreth Gyngor
(Gofynion Rhagnodedig a'r
Cynllun Diofyn) (Cymru)
(Diwygio) 2018**

Gwnaed

***

Yn dod i rym yn unol â rheoliad 1(2)

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adran 13A(4) a (5) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992(1) a pharagraffau 2 i 7 o Atodlen 1B iddi.

Yn unol ag adran 13A(8) o'r Ddeddf honno, gosodwyd drafft o'r offeryn hwn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac fe'i cymeradwywyd ganddo drwy benderfyniad.

Enwi, cychwyn a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a'r Cynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2018.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym drannoeth y diwrnod y'u gwneir.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas â chynllun gostyngiadau'r dreth gyngor a

---

(1) 1992 p. 14. Amnewidiwyd adran 13A gan adran 10(1) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 2012 (p. 17) a mewnosodwyd Atodlen 1B gan adran 10(2) o'r Ddeddf honno ac Atodlen 4 iddi.

wneir ar gyfer blwyddyn ariannol sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2018 neu ar ôl hynny.

(4) Yn y Rheoliadau hyn, ystyr “cynllun gostyngiadau'r dreth gyngor” (“*council tax reduction scheme*”) yw cynllun a wneir gan awdurdod bilio yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2013(1), neu'r cynllun sy'n gymwys yn ddiodyn yn rhinwedd paragraff 6(1)(e) o Atodlen 1B i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992.

Diwygio Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2013

2. Mae Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2013 wedi eu diwygio yn unol â rheoliadau 3 i 14.

3. Yn rheoliad 2 (dehongli), ym mharagraff (1)—

(a) yn y man priodol mewnosoder—

(i) “ystyr “cynllun gwaed cymeradwy” (“*approved blood scheme*”) yw—

(a) cynllun a sefydlir neu a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol, neu ymddiriedolaeth a sefydlir gyda chyllid a ddarperir gan yr Ysgrifennydd Gwladol, at y diben o roi digollediad mewn cysylltiad â pherson sydd wedi ei heintio gan gynhyrchion gwaed halogedig; neu

(b) cynllun a sefydlir o dan adrannau 1 i 3 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(2) ac a weinyddir gan Ymddiriedolaeth Felindre(3) at y diben o wneud taliadau a rhoi cymorth i unigolion sydd wedi eu heintio â Hepatitis C, HIV neu'r ddau, drwy waed halogedig neu gynhyrchion gwaed halogedig a ddefnyddir gan y GIG, neu mewn cysylltiad â hynny;”;

(ii) “ystyr “Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain” yw'r cwmni sy'n dwyn yr enw “the London Emergencies Trust” (rhif 09928465) a ymgorfforwyd ar 23 Rhagfyr 2015 a'r elusen gofrestrdedig

---

(1) O.S. 2013/3029 (Cy. 301), fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2014/66 (Cy. 6), O.S. 2014/825 (Cy. 83), O.S. 2015/44 (Cy. 3), O.S. 2015/971, O.S. 2016/50 (Cy. 21) ac O.S. 2017/46 (Cy. 20).

(2) 2006 p. 42.

(3) Sefydlwyd Ymddiriedolaeth GIG Felindre o dan erthygl 2 o Orchymyn Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Sefydlu) 1993 (O.S. 1993/2838, diwygiwyd gan O.S. 1999/826).

- sy'n dwyn yr enw hwnnw (rhif 1172307) a sefydlwyd ar 28 Mawrth 2017;”;
- (iii) “ystyr “aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith” (“*member of the work-related activity group*”) yw person sydd â galluedd cyfyngedig ar gyfer gwaith, neu berson a drinnir felly, o dan naill ai—
- (a) Rhan 5 o Reoliadau Lwfans Cyflogaeth a Chymorth 2008(1) ac eithrio yn rhinwedd rheoliad 30 o’r Rheoliadau hynny; neu
- (b) Rhan 4 o Reoliadau Lwfans Cyflogaeth a Chymorth 2013(2) ac eithrio yn rhinwedd rheoliad 26 o’r Rheoliadau hynny;”;
- (iv) “ystyr “Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban” yw’r cynllun sy’n dwyn yr enw “the Scottish Infected Blood Support Scheme” a weinyddir gan yr Asiantaeth Gwasanaethau Cyffredin (a gyfansoddwyd gan adran 10 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (yr Alban) 1978(3);”;
- (v) “ystyr “Cronfa Argyfwng We Love Manchester” yw’r elusen gofrestrdedig sy’n dwyn yr enw “the We Love Manchester Emergency Fund” (rhif 1173260) a sefydlwyd ar 30 Mai 2017;”;
- (b) yn lle’r diffiniad o “cartref gofal” (“*care home*”) rhodder—
- “mewn perthynas â “cartref gofal” (“*care home*”)—
- (a) yn Lloegr mae iddo’r ystyr a roddir i “care home” gan adran 3 o Ddeddf Safonau Gofal 2000(4);
- (b) ei ystyr yng Nghymru yw man lle y darperir gwasanaeth cartref gofal, o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016(5), i oedolion yn gyfan gwbl neu’n bennaf;
- (c) yn yr Alban mae iddo’r ystyr a roddir i “care home service” gan baragraff 2 o Atodlen 12 i Ddeddf Diwygio Gwasanaethau Cyhoeddus (Yr Alban) 2010(6); a

---

(1) O.S. 2008/794.
 (2) O.S. 2013/379.
 (3) 1978 p. 29.
 (4) 2000 p. 14.
 (5) 2016 dccc 2.
 (6) 2010 dsa 8.

- (d) yng Ngogledd Iwerddon mae iddo'r ystyr a roddir i "nursing home" gan erthygl 11 o Orchymyn Gwasanaethau Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Personol (Ansawdd, Gwella a Rheoleiddio) (Gogledd Iwerddon) 2003(1) neu'r ystyr a roddir i "residential care home" gan erthygl 10 o'r Gorchymyn hwnnw;"
- (c) yn lle'r diffiniad o "lwfans cyflogaeth a chymorth prif wedd" ("*main phase employment and support allowance*") rhodder—
- "ystyr "lwfans cyflogaeth a chymorth prif wedd" ("*main phase employment and support allowance*"), ac eithrio yn Rhan 1 o Atodlen 7, yw lwfans cyflogaeth a chymorth pan fo—
- (a) cyfrifo'r swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r ceisydd yn cynnwys elfen o dan adran 2(1)(b) neu 4(2)(b) o Ddeddf Diwygio Lles 2007; neu
- (b) y ceisydd yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith;"
- (d) yn y diffiniad o "person cymwys" ("*qualifying person*"), ar ôl "Sefydliad Caxton" mewnosoder, "cynllun gwaed cymradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester".

4. Yn Atodlen 1 (penderfynu cymhwysra am ostyngiad: pensiywyr)—

- (a) ym mharagraff 3 (didyniadau annibyddyddion: pensiywyr)—
- (i) yn is-baragraff (1)(a), yn lle "£12.70" rhodder "£13.10";
- (ii) yn is-baragraff (1)(b), yn lle "£4.20" rhodder "£4.35";
- (iii) yn is-baragraff (2)(a), yn lle "£200.00" rhodder "£205.00";
- (iv) yn is-baragraff (2)(b) yn lle "£200.00", "£346.00" ac "£8.40" rhodder "£205.00", "£355.00" ac "£8.70" yn y drefn honno;
- (v) yn is-baragraff (2)(c) yn lle "£346.00", "£430.00" a "£10.60" rhodder "£355.00", "£440.00" a "£10.95" yn y drefn honno;
- (vi) yn is-baragraff (8)(a) ar ôl "lwfans cyflogaeth a chymorth ar sail incwm" mewnosoder "a phan na fo'r

---

(1) 2003 Rhif 431 (G.I. 9).

annibynnydd yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;

(vii) yn lle is-baragraff (9) rhodder—

“(9) Wrth gymhwyso is-baragraff (2) mae'r canlynol i'w diystyru o incwm wythnosol gros yr annibynnydd—

(a) unrhyw lwfans gweini, lwfans byw i'r anabl, taliad annibyniaeth bersonol, neu TALIA a dderbynnir gan yr annibynnydd;

(b) unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o'r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”;

(b) ym mharagraff 10(1) (ystyr “incwm”: pensiynewyr)—

(i) yn lle paragraff (j)(xiii) rhodder—

“(xiii) taliad cymorth profedigaeth o dan adran 30 o Ddeddf Pensiynau 2014(1)”;

(ii) yn lle paragraff (m) rhodder—

“(m) pensiwn a delir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol”;

(c) ym mharagraff 11 (cyfrifo incwm wythnosol: pensiynewyr)—

(i) yn is-baragraff (3A)—

(aa) ym mharagraff (a) yn lle “ni waeth pa un a gafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd yn ystod yr wythnos ostyngiad honno ai peidio” rhodder “ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd”;

(bb) yn lle paragraffau (b) ac (c) rhodder—

“(b) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo'r ceisydd yn cychwyn cyflogaeth, y diwrnod y mae'r ceisydd yn cychwyn y gyflogaeth honno, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y

---

(1) 2014 p. 19.

cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd; neu

- (c) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo enillion wythnosol cyfartalog y ceisydd o gyflogaeth yn newid, y diwrnod y mae enillion y ceisydd yn newid, er mwyn ei gwneud yn ofynnol ailgyfrifo o dan y paragraff hwn, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd.”;

(ii) yn is-baragraff (4A)—

- (aa) ym mharagraff (a) yn lle “ni waeth pa un a gafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd yn ystod yr wythnos ostyngiad honno ai peidio” rhodder “ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd”;

- (bb) yn lle paragraffau (b) ac (c) rhodder—

“(b) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo’r ceisydd yn cychwyn cyflogaeth, y diwrnod y mae’r ceisydd yn cychwyn y gyflogaeth honno, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd; neu

- (c) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo enillion wythnosol cyfartalog y ceisydd o gyflogaeth yn newid, y diwrnod y mae enillion y ceisydd o gyflogaeth yn newid a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd.”;

(d) ym mharagraff 19 (trin costau gofal plant: pensiynwyr)—

- (i) yn lle is-baragraff (8)(l) rhodder—

“(1) gan berson sydd wedi ei gyflogi, neu sy’n gweithredu o dan gontract ar gyfer gwasanaethau, i ddarparu gofal a chymorth gan y darparwr gwasanaeth cymorth cartref, o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016;”;

- (ii) yn is-baragraff (11)(c) ar ôl “galluedd cyfyngedig yr aelod arall ar gyfer

gwaith” y tro cyntaf y mae’n ymddangos, mewnosoder “neu oherwydd y byddai’r aelod arall o’r cwpl yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”.

5. Yn Atodlen 2 (symiau cymwysadwy: pensïynwyr)—

- (a) yng ngholofn (2) o’r Tabl ym mharagraff 1 (Iwfansau personol)—
  - (i) yn is-baragraff (1) yn lle “£159.35” a “£172.55” rhodder “£163.00” a “£176.40” yn y drefn honno;
  - (ii) yn is-baragraff (2) yn lle “£243.25” a “£258.15” rhodder “£248.80” a “£263.80” yn y drefn honno;
  - (iii) yn is-baragraff (3) yn lle “£243.25” a “£83.90” rhodder “£248.80” a “£85.80” yn y drefn honno;
  - (iv) yn is-baragraff (4) yn lle “£258.15” a “£85.60” rhodder “£263.80” a “£87.40” yn y drefn honno;
- (b) yn y Tabl yn Rhan 4 (symiau’r premiymau a bennir yn Rhan 3), yn yr ail golofn—
  - (i) yn is-baragraff (1) yn lle “£62.45” ym mhob man y mae’n digwydd rhodder “£64.30” ac yn lle “£124.90” rhodder “£128.60”;
  - (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “£24.78” rhodder “£25.48”;
  - (iii) yn is-baragraff (3), yn lle “£60.90” rhodder “£62.86”;
  - (iv) yn is-baragraff (4), yn lle “£34.95” rhodder “£36.00”.

6. Yn Atodlen 3 (symiau a ddiystyrir o enillion ceisydd: pensïynwyr), ym mharagraff 5(1)(d)(ii), yn lle “neu’r elfen gweithgaredd perthynol i waith” rhodder “yn codi.”

7. Yn Atodlen 4 (symiau sydd i’w diystyru wrth gyfrifo incwm ac eithrio enillion: pensïynwyr), yn lle paragraff 1(g), rhodder—

“(g) pensiwn a delir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol.”

8. Yn Atodlen 5 (diystyriadau cyfalaf: pensïynwyr)—

- (a) ym mharagraff 16(1)(a), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;

(b) ar ôl paragraff 28A mewnosoder—

“**28B.** Unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”

9. Yn Atodlen 6 (penderfynu cymhwysra am ostyngiad o dan gynllun awdurdod, swm unrhyw ostyngiad, a chyfrifo incwm a chyfalaf: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

(a) ym mharagraff 5 (didyniadau annibynnyddion: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

(i) yn is-baragraff (1)(a), yn lle “£12.70” rhodder “£13.10”;

(ii) yn is-baragraff (1)(b), yn lle “£4.20” rhodder “£4.35”;

(iii) yn is-baragraff (2)(a), yn lle “£200.00” rhodder “£205.00”;

(iv) yn is-baragraff (2)(b) yn lle “£200.00”, “£346.00” ac “£8.40” rhodder “£205.00”, “£355.00” ac “£8.70” yn y drefn honno;

(v) yn is-baragraff (2)(c) yn lle “£346.00”, “£430.00” a “£10.60” rhodder “£355.00”, “£440.00” a “£10.95” yn y drefn honno;

(vi) yn is-baragraff (8)(a) ar ôl “lwfans cyflogaeth a chymorth ar sail incwm” mewnosoder “neu pan na fo’r annibynnydd yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;

(vii) yn is-baragraff (9)(b), ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “, cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;

(viii) ar ddiwedd is-baragraff (9)(c) yn lle “.” rhodder “.”;

(ix) ar ôl is-baragraff (9)(c) mewnosoder—

“(d) unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”;

- (b) ym mharagraff 10A (y dyddiad y cymerir i ystyriaeth incwm sy'n cynnwys enillion o gyflogaeth fel enillydd cyflogedig: personau nad ydynt yn bensiynwyr)—
- (i) yn is-baragraff (a) yn lle “ni waeth pa un a gafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd yn ystod yr wythnos ostyngiad honno ai peidio” rhodder “ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd”;
- (ii) yn lle is-baragraffau (b) ac (c) rhodder—
- “(b) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo'r ceisydd yn cychwyn cyflogaeth, y diwrnod y mae'r ceisydd yn cychwyn y gyflogaeth honno, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd; neu
- (c) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo enillion wythnosol cyfartalog y ceisydd o gyflogaeth yn newid, y diwrnod y mae enillion y ceisydd o gyflogaeth yn newid a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd.”;
- (c) ym mharagraff 19(4)(a) (incwm tybiannol: personau nad ydynt yn bensiynwyr), ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “, cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (d) ym mharagraff 21 (trin costau gofal plant)—
- (i) yn lle is-baragraff (8)(l) rhodder—
- “(1) gan berson sydd wedi ei gyflogi, neu sy'n gweithredu o dan gontract ar gyfer gwasanaethau, i ddarparu gofal a chymorth gan ddarparwr gwasanaeth cymorth cartref, o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016; neu ”;
- (ii) yn is-baragraff (11)(a), ar ôl “neu'r elfen gweithgaredd perthynol i waith” mewnosoder “neu y byddai'r aelod arall yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
- (iii) yn is-baragraff (11)(c), ar ôl “neu'r elfen gweithgaredd perthynol i waith” mewnosoder “neu y byddai'r aelod arall yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
- (e) ym mharagraff 27(7) (incwm a drinnir fel cyfalaf: personau nad ydynt yn bensiynwyr), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder

“cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester,”;

- (f) ym mharagraff 30 (cyfalaf tybiannol: personau nad ydynt yn bensynwyr), yn is-baragraff (4)(a), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”.

10. Yn Atodlen 7 (symiau cymwysadwy: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

- (a) yng ngholofn (2) o’r Tabl ym mharagraff 1 (lwfansau personol)—
- (i) yn is-baragraff (1) yn lle “£73.85” ym mhob man y mae’n digwydd rhodder “£76.10” ac yn lle “£58.50” rhodder “£60.25”;
  - (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “£73.85” rhodder “£76.10”;
  - (iii) yn is-baragraff (3), yn lle “£116.00” rhodder “£119.50”;
- (b) ym mharagraff 2(a) ar ôl “ceisydd” mewnosoder “neu os yw’r ceisydd yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
- (c) yn y Tabl yn Rhan 4 (symiau’r premiymau a bennir yn Rhan 3), yn yr ail golofn—
- (i) yn is-baragraff (1) yn lle “£32.55” a “£46.40” rhodder “£33.55” a “£47.80” yn y drefn honno;
  - (ii) yn is-baragraff (2) yn lle “£62.45” ym mhob man y mae’n digwydd rhodder “£64.30” ac yn lle “£124.90” rhodder “£128.60”;
  - (iii) yn is-baragraff (3), yn lle “£60.90” rhodder “£62.86”;
  - (iv) yn is-baragraff (4), yn lle “£34.95” rhodder “£36.00”;
  - (v) yn is-baragraff (5), yn lle “£24.78”, “£15.90” a “£22.85” rhodder “£25.48”, “£16.40” a “£23.55” yn y drefn honno;
- (d) yn Rhan 5 (yr elfennau), ym mharagraff 18(c)(ii) hepgorer “neu’r elfen gweithgaredd perthynol i waith”;
- (e) yn Rhan 6 (symiau’r elfennau), ym mharagraff 24 (swm yr elfen gymorth), yn lle “£36.55” rhodder “£37.65”.

11. Yn Atodlen 8 (symiau a ddiystyrir wrth gyfrifo enillion: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

- (a) ym mharagraff 4(2), ar ôl “Atodlen 7 (symiau cymwysadwy: personau nad ydynt yn bensynwyr)” mewnosoder “neu pan fo’r ceisydd neu bartner y ceisydd yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
- (b) ym mharagraff 18, yn is-baragraff (2)(b)(iv)—
  - (i) ym mharagraff (aa), yn lle “yn eu tro” rhodder “, neu fod y ceisydd neu bartner y ceisydd yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
  - (ii) ym mharagraff (bb), yn lle “ac yn ymgymryd â gwaith am dâl am ddim llai nag 16 awr yr wythnos ar gyfartaledd” rhodder “, neu un aelod, o leiaf, o’r cwpl yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”.

12. Yn Atodlen 9 (symiau a ddiystyrir wrth gyfrifo incwm ac eithrio enillion: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

- (a) yn lle paragraff 20(g) rhodder—
  - “(g) pensiwn a delir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol.”;
- (b) ym mharagraff 41, yn is-baragraffau (1) a (7), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”.

13. Yn Atodlen 10 (diystyriadau cyfalaf: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

- (a) ym mharagraff 29—
  - (i) yn is-baragraff (1), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
  - (ii) yn is-baragraff (7), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (b) ym mharagraff 38, ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “, cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (c) ar ôl paragraff 63 mewnosoder—

“64. Unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”

14. Yn Atodlen 13 (pob ceisydd: materion y mae’n rhaid eu cynnwys mewn cynllun awdurdod — materion eraill), ym mharagraff 5(7)(a)(ii) (tystiolaeth a gwybodaeth), ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “, cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”.

Diwygio Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau’r Dreth Gyngor (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2013

15. Mae’r cynllun a nodir yn yr Atodlen i Reoliadau Cynlluniau Gostyngiadau’r Dreth Gyngor (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2013(1) wedi ei ddiwygio yn unol â rheoliadau 16 i 33.

16. Ym mharagraff 2 (dehongli), yn is-baragraff (1)—

(a) yn y man priodol mewnosoder—

(i) “ystyr “cynllun gwaed cymeradwy” (“*approved blood scheme*”) yw—

(a) cynllun a sefydlir neu a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol, neu ymddiriedolaeth a sefydlir gyda chyllid a ddarperir gan yr Ysgrifennydd Gwladol, at y diben o roi digollediad mewn cysylltiad â pherson sydd wedi ei heintio gan gynhyrchion gwaed halogedig; neu

(b) cynllun a sefydlir o dan adrannau 1 i 3 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(2) ac a weinyddir gan Ymddiriedolaeth Felindre(3) at y diben o wneud taliadau a rhoi cymorth i unigolion sydd wedi eu heintio â Hepatitis C, HIV neu’r ddau, drwy waed halogedig neu gynhyrchion gwaed halogedig a

---

(1) O.S. 2013/3035 (Cy. 303), fel y’i diwygiwyd gan O.S. 2014/66 (Cy. 6), O.S. 2014/825 (Cy. 83), O.S. 2015/44 (Cy. 3), O.S. 2015/971, O.S. 2016/50 (Cy. 21) ac O.S. 2017/46 (Cy. 20).

(2) 2006 p. 42.

(3) Sefydlwyd Ymddiriedolaeth GIG Felindre o dan erthygl 2 o Orchymyn Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Sefydlu) 1993 (O.S. 1993/2838, diwygiwyd gan O.S. 1999/826).

- ddefnyddir gan y GIG, neu mewn cysylltiad â hynny;”;
- (ii) “ystyr “Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain” yw’r cwmni sy’n dwyn yr enw “the London Emergencies Trust” (rhif 09928465) a ymgorfforwyd ar 23 Rhagfyr 2015 a’r elusen gofrestredig sy’n dwyn yr enw hwnnw (rhif 1172307) a sefydlwyd ar 28 Mawrth 2017;”;
  - (iii) “ystyr “aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith” (“*member of the work-related activity group*”) yw person sydd â galluedd cyfyngedig ar gyfer gwaith, neu berson a drinnir felly, o dan naill ai—
    - (a) Rhan 5 o Reoliadau Lwfans Cyflogaeth a Chymorth 2008 ac eithrio yn rhinwedd rheoliad 30 o’r Rheoliadau hynny; neu
    - (b) Rhan 4 o Reoliadau Lwfans Cyflogaeth a Chymorth 2013 ac eithrio yn rhinwedd rheoliad 26 o’r Rheoliadau hynny;”;
  - (iv) “ystyr “Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban” yw’r cynllun sy’n dwyn yr enw “the Scottish Infected Blood Support Scheme” a weinyddir gan yr Asiantaeth Gwasanaethau Cyffredin (a gyfansoddwyd gan adran 10 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (yr Alban) 1978);”;
  - (v) “ystyr “Cronfa Argyfwng We Love Manchester” yw’r elusen gofrestredig sy’n dwyn yr enw “the We Love Manchester Emergency Fund” (rhif 1173260) a sefydlwyd ar 30 Mai 2017;”;
- (b) yn lle’r diffiniad o “cartref gofal” (“*care home*”) rhodder—
- “mewn perthynas â “cartref gofal” (“*care home*”)—
- (a) yn Lloegr mae iddo’r ystyr a roddir i “care home” gan adran 3 o Ddeddf Safonau Gofal 2000;
  - (b) ei ystyr yng Nghymru yw man lle y darperir gwasanaeth cartref gofal, o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, i oedolion yn gyfan gwbl neu’n bennaf;
  - (c) yn yr Alban mae iddo’r ystyr a roddir i “care home service” gan baragraff 2 o Atodlen 12 i Ddeddf Diwygio Gwasanaethau Cyhoeddus (yr Alban) 2010; a

- (d) yng Ngogledd Iwerddon mae iddo'r ystyr a roddir i "nursing home" gan erthygl 11 o Orchymyn Gwasanaethau Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Personol (Ansawdd, Gwella a Rheoleiddio) (Gogledd Iwerddon) 2003 neu'r ystyr a roddir i "residential care home" gan erthygl 10 o'r Gorchymyn hwnnw;"
- (c) yn lle'r diffiniad o "lwfans cyflogaeth a chymorth prif wedd" ("*main phase employment and support allowance*") rhodder—
 "ystyr "lwfans cyflogaeth a chymorth prif wedd" ("*main phase employment and support allowance*"), ac eithrio yn Rhan 1 o Atodlen 3, yw lwfans cyflogaeth a chymorth pan fo—
  - (a) cyfrifo'r swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r ceisydd yn cynnwys elfen o dan adran 2(1)(b) neu 4(2)(b) o Ddeddf Diwygio Lles 2007; neu
  - (b) y ceisydd yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith;"
- (d) yn y diffiniad o "person cymwys" ("*qualifying person*"), ar ôl "Sefydliad Caxton" mewnosoder ", cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester".

17. Ym mharagraff 28 (didyniadau annibynyddion: pensynwyr a phersonau nad ydynt yn bensynwyr)—

- (a) yn is-baragraff (1)(a), yn lle "£12.70" rhodder "£13.10";
- (b) yn is-baragraff (1)(b), yn lle "£4.20" rhodder "£4.35";
- (c) yn is-baragraff (2)(a), yn lle "£200.00" rhodder "£205.00";
- (d) yn is-baragraff (2)(b) yn lle "£200.00", "£346.00" ac "£8.40" rhodder "£205.00", "£355.00" ac "£8.70" yn y drefn honno;
- (e) yn is-baragraff (2)(c) yn lle "£346.00", "£430.00" a "£10.60" rhodder "£355.00", "£440.00" a "£10.95" yn y drefn honno;
- (f) yn is-baragraff (8)(a) ar ôl "lwfans cyflogaeth a chymorth ar sail incwm" mewnosoder "a phan na fo'r annibynnydd yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith";
- (g) yn is-baragraff (9)(b), ar ôl "Sefydliad Caxton" mewnosoder ", cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth

Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;

- (h) yn is-baragraff (9)(c) yn lle “.” rhodder “; a”;
- (i) ar ôl is-baragraff (9)(c) mewnosoder—

“(d) unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”

18. Ym mharagraff 36(1) (ystyr “incwm”: pensïynwyr)—

- (a) yn lle paragraff (j)(xiii) rhodder—

“(xiii) taliad cymorth profedigaeth o dan adran 30 o Ddeddf Pensiynau 2014;”;

- (b) yn lle paragraff (m) rhodder—

“(m) pensiwn a delir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol;”.

19. Ym mharagraff 37 (cyfrifo incwm wythnosol: pensïynwyr)—

- (a) yn is-baragraff (3A)—

- (i) ym mharagraff (a) yn lle “ni waeth pa un a gafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd yn ystod yr wythnos ostyngiad honno ai peidio” rhodder “ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd”;

- (ii) yn lle paragraffau (b) ac (c) rhodder—

“(b) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo’r ceisydd yn cychwyn cyflogaeth, y diwrnod y mae’r ceisydd yn cychwyn y gyflogaeth honno, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd; neu

(c) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo enillion wythnosol cyfartalog y ceisydd o gyflogaeth yn newid, y diwrnod y mae enillion y ceisydd o gyflogaeth yn newid, er mwyn ei gwneud yn ofynnol ailgyfrifo o dan y paragraff hwn, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd.”;

- (b) yn is-baragraff (4A)—

- (i) ym mharagraff (a) yn lle “ni waeth pa un a gafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd yn ystod yr wythnos ostyngiad honno ai peidio” rhodder “ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd”;
- (ii) yn lle paragraffau (b) ac (c) rhodder—
  - “(b) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo’r ceisydd yn cychwyn cyflogaeth, y diwrnod y mae’r ceisydd yn cychwyn y gyflogaeth honno, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd; neu
  - (c) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo enillion wythnosol cyfartalog y ceisydd o gyflogaeth yn newid, y diwrnod y mae enillion y ceisydd o gyflogaeth yn newid a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd.”

20. Yn lle paragraff 44A (y dyddiad y cymerir i ystyriaeth incwm sy’n cynnwys enillion o gyflogaeth fel enillydd cyflogedig: personau nad ydynt yn bensiynwyr) rhodder—

“Y dyddiad y cymerir i ystyriaeth incwm sy’n cynnwys enillion o gyflogaeth fel enillydd cyflogedig: personau nad ydynt yn bensiynwyr

44A. Rhaid i enillion wythnosol cyfartalog ceisydd o gyflogaeth a amcangyfrifir yn unol â pharagraff 44 (enillion wythnosol cyfartalog enillwyr cyflogedig: personau nad ydynt yn bensiynwyr) gael eu hystyried—

- (a) yn achos cais, ar y dyddiad y gwnaed y cais neu’r dyddiad y cafodd y cais ei drin fel pe bai wedi ei wneud, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd;
- (b) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo’r ceisydd yn cychwyn cyflogaeth, y diwrnod y mae’r ceisydd yn cychwyn y gyflogaeth honno, a diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd; neu
- (c) yn achos cais neu ostyngiad o dan gynllun pan fo enillion wythnosol cyfartalog y ceisydd o gyflogaeth yn newid, y diwrnod y mae enillion y ceisydd o gyflogaeth yn newid a

diwrnod cyntaf pob wythnos ostyngiad ar ôl hynny, ni waeth pryd y cafwyd yr enillion hynny mewn gwirionedd.”

21. Ym mharagraff 53 (incwm tybiannol: personau nad ydynt yn bensynwyr), yn is-baragraff (4)(a), ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “, cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”.

22. Ym mharagraff 55 (trin costau gofal plant)—

(a) yn lle is-baragraff (8)(l) rhodder—

“(1) gan berson sydd wedi ei gyflogi, neu sy’n gweithredu o dan gontract ar gyfer gwasanaethau, i ddarparu gofal a chymorth gan ddarparwr gwasanaeth cymorth cartref, o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016; neu”;

(b) yn is-baragraff (11)(c), ar ôl “neu’r elfen gweithgaredd perthynol i waith” mewnosoder “neu y byddai’r aelod arall yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;

(c) yn is-baragraff (11)(e), ar ôl “neu’r elfen gweithgaredd perthynol i waith” mewnosoder “neu y byddai’r aelod arall o’r cwpl yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”.

23. Ym mhob un o’r darpariaethau a ganlyn, ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “, cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”—

(a) paragraff 61(7) (incwm a drinnir fel cyfalaf: personau nad ydynt yn bensynwyr);

(b) paragraff 64(6)(a) (cyfalaf tybiannol);

(c) paragraff 111(7)(a)(ii) (tystiolaeth a gwybodaeth).

24. Yn Atodlen 2 (symiau cymwysadwy: pensynwyr)—

(a) yng ngholofn (2) o’r Tabl ym mharagraff 1 (Iwfansau personol)—

(i) yn is-baragraff (1) yn lle “£159.35” a “£172.55” rhodder “£163.00” a “£176.40” yn y drefn honno;

(ii) yn is-baragraff (2) yn lle “£243.25” a “£258.15” rhodder “£248.80” a “£263.80” yn y drefn honno;

(iii) yn is-baragraff (3) yn lle “£243.25” a “£83.90” rhodder “£248.80” a “£85.80” yn y drefn honno;

(iv) yn is-baragraff (4) yn lle “£258.15” a “£85.60” rhodder “£263.80” a “£87.40” yn y drefn honno;

- (b) yn y Tabl yn Rhan 4 (symiau'r premiymau a bennir yn Rhan 3), yn yr ail golofn—
  - (i) yn is-baragraff (1) yn lle “£62.45” ym mhob man y mae'n digwydd rhodder “£64.30” ac yn lle “£124.90” rhodder “£128.60”;
  - (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “£24.78” rhodder “£25.48”;
  - (iii) yn is-baragraff (3), yn lle “£60.90” rhodder “£62.86”;
  - (iv) yn is-baragraff (4), yn lle “£34.95” rhodder “£36.00”.

25. Yn Atodlen 3 (symiau cymwysadwy: personau nad ydynt yn bensiynwyr)—

- (a) yng ngholofn (2) o'r Tabl ym mharagraff 1 (lwfansau personol)—
  - (i) yn is-baragraff (1) yn lle “£73.85” ym mhob man y mae'n digwydd rhodder “£76.10” ac yn lle “£58.50” rhodder “£60.25”;
  - (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “£73.85” rhodder “£76.10”;
  - (iii) yn is-baragraff (3), yn lle “£116.00” rhodder “£119.50”;
- (b) ym mharagraff 2(a) ar ôl “ceisydd” mewnosoder “neu fod y ceisydd yn aelod o'r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
- (c) yn y Tabl yn Rhan 4 (symiau'r premiymau a bennir yn Rhan 3), yn yr ail golofn—
  - (i) yn is-baragraff (1), yn lle “£32.55” a “£46.40” rhodder “£33.55” a “£47.80” yn y drefn honno;
  - (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “£62.45” ym mhob man y mae'n digwydd rhodder “£64.30” ac yn lle “£124.90” rhodder “£128.60”;
  - (iii) yn is-baragraff (3), yn lle “£60.90” rhodder “£62.86”;
  - (iv) yn is-baragraff (4), yn lle “£34.95” rhodder “£36.00”;
  - (v) yn is-baragraff (5), yn lle “£24.78”, “£15.90” a “£22.85” rhodder “£25.48”, “£16.40” a “£23.55” yn y drefn honno;
- (d) yn Rhan 5 (yr elfennau), ym mharagraff 18(c)(ii) hepgorer “neu'r elfen gweithgaredd perthynol i waith”;
- (e) yn Rhan 6 (symiau'r elfennau), ym mharagraff 24 (swm yr elfen gymorth), yn lle “£36.55” rhodder “£37.65”.

26. Yn Atodlen 4 (symiau a ddiystyrir o enillion ceisydd: pensïnwyr), ym mharagraff 5(1)(d)(ii) yn lle “neu’r elfen gweithgaredd perthynol i waith” rhodder “yn codi.”

27. Yn Atodlen 5 (symiau sydd i’w diystyru wrth gyfrifo incwm ac eithrio enillion: pensïnwyr), yn lle paragraff 1(g) rhodder—

“(g) pensiwn a delir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol.”

28. Yn Atodlen 6 (symiau a ddiystyrir wrth gyfrifo enillion: personau nad ydynt yn bensïnwyr)—

- (a) ym mharagraff 4(2), ar ôl “Atodlen 3 (symiau cymwysadwy: personau nad ydynt yn bensïnwyr)” mewnosoder “neu pan fo’r ceisydd neu bartner y ceisydd yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
- (b) ym mharagraff 18, yn is-baragraff (2)(b)(iv)—
  - (i) ym mharagraff (aa), yn lle “yn eu tro” rhodder “, neu fod y ceisydd neu bartner y ceisydd yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”;
  - (ii) ym mharagraff (bb), yn lle “ac yn ymgymryd â gwaith am dâl am ddim llai nag 16 awr yr wythnos ar gyfartaledd” rhodder “neu fod un aelod, o leiaf, o’r cwpl yn aelod o’r grŵp gweithgaredd perthynol i waith”.

29. Yn Atodlen 7 (symiau a ddiystyrir wrth gyfrifo incwm ac eithrio enillion: personau nad ydynt yn bensïnwyr)—

- (a) yn lle paragraff 20(g) rhodder—

“(g) pensiwn a delir gan lywodraeth i ddioddefwyr erledigaeth gan Sosialwyr Cenedlaethol.”;
- (b) ym mharagraff 41(1) a (7), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”.

30. Yn Atodlen 8 (diystyriadau cyfalaf: pensïnwyr)—

- (a) ym mharagraff 16(1)(a), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (b) ar ôl paragraff 28A mewnosoder—

“**28B.** Unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”

31. Yn Atodlen 9 (diystyriadau cyfalaf: personau nad ydynt yn bensynwyr)—

- (a) ym mharagraff 29(1), ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “; cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (b) ym mharagraff 29(8), ar ôl “Sefydliad Caxton,” mewnosoder “cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (c) ym mharagraff 38, ar ôl “Sefydliad Caxton” mewnosoder “; cynllun gwaed cymeradwy, Cynllun Cymorth Gwaed Heintiedig yr Alban, Ymddiriedolaeth Argyfyngau Llundain, Cronfa Argyfwng We Love Manchester”;
- (d) ar ôl paragraff 63 mewnosoder—

“**64.** Unrhyw daliad a wneir o dan ymddiriedolaeth, neu gan ymddiriedolaeth, a sefydlir at ddiben rhoi cymorth a chynhorthwy i bersonau anabl yr achoswyd eu hanableddau gan y ffaith bod eu mamau wedi cymryd cymysgedd a oedd yn cynnwys y cyffur o’r enw Thalidomid yn ystod eu beichiogrwydd, ac a gymeradwyir gan yr Ysgrifennydd Gwladol.”

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid, un o Weinidogion
Cymru
Dyddiad

Explanatory Memorandum to the Council Tax Reduction Schemes (Prescribed Requirements and Default Scheme) (Wales) (Amendment) Regulations 2018.

This Explanatory Memorandum has been prepared by Local Government Strategic Finance Division and is laid before the National Assembly for Wales in conjunction with the above subordinate legislation and in accordance with Standing Order 27.1.

Minister's Declaration

In my view, this Explanatory Memorandum gives a fair and reasonable view of the expected impact of the Council Tax Reduction Schemes (Prescribed Requirements and Default Scheme) (Wales) (Amendment) Regulations 2018. I am satisfied that the benefits outweigh any costs.

Mark Drakeford
Cabinet Secretary for Finance
27 November 2017

Description

1. Council Tax Reduction Schemes (CTRS) are the mechanism through which local authorities provide support to low income households in meeting their council tax liability.
2. This statutory instrument makes amendments to both the Council Tax Reduction Schemes and Prescribed Requirements (Wales) Regulations 2013 and the Council Tax Reduction Schemes (Default Scheme) (Wales) Regulations 2013 (referred to collectively in this Explanatory Memorandum as “the 2013 CTRS Regulations”). It uprates certain figures used to calculate an applicant’s entitlement to a reduction under a Council Tax Reduction Scheme, and the subsequent level of reduction.
3. This instrument also makes consequential amendments as a result of changes to the wider welfare and tax system.

Matters of special interest to the Constitutional and Legislative Affairs Committee

4. None.

Legislative background

5. Section 10 of, and Schedule 4 to, the Local Government Finance Act 2012 inserted a new Section 13A and new Schedule 1B into the Local Government Finance Act 1992 (“the 1992 Act”). These provisions enabled the Welsh Ministers to introduce Council Tax Reduction Schemes (“CTRS”) in Wales via regulations.
6. The relevant provisions in the Local Government Finance Act 2012 were subject to a Legislative Consent Motion which was approved by the National Assembly for Wales on 26 June 2012. The Local Government Finance Act 2012 received Royal Assent on 1 November 2012.
7. This statutory instrument is laid and made under the new section 13A of, and the new Schedule 1B to, the Local Government Finance Act 1992. The instrument is subject to approval of the Assembly (the affirmative procedure).

Purpose and intended effect of the legislation

8. This statutory instrument amends the 2013 CTRS Regulations to uprate certain figures used within those Regulations to calculate entitlement to a council tax reduction, and the amount of any reduction awarded to applicants in the 2018-19 financial year. It also makes a number of consequential and technical amendments to the 2013 CTRS Regulations to take account of related welfare benefits and ensure they remain fit for purpose.

Background

9. The Welfare Reform Act 2012 contained provisions to abolish Council Tax Benefit from 31 March 2013. From 1 April 2013, responsibility for providing support for council tax devolved to local authorities in England. Fixed funding, reduced by 10% compared to 2012-13 costs, was passed to the Welsh Government and to the Scottish Government to allow the Devolved Administrations to develop replacement schemes.
10. Following the UK Government's decision, the Welsh Government sought provisions in the Local Government Finance Act 2012 which amended the Local Government Finance Act 1992 ("the 1992 Act"), to provide the Welsh Ministers with executive powers to introduce Council Tax Reduction Schemes in Wales via regulations.
11. The 2013 CTRS Regulations were approved by the National Assembly for Wales on 26 November 2013.
12. The Welsh Government provided £244m in the Local Government Settlement for CTRS for 2013-14. This was partly funded through the fixed budget of £222m which was transferred from the UK Government. The Welsh Government provided an additional £22m to enable local authorities to continue to provide all eligible applicants with their full entitlement to support. The Welsh Government has continued to provide £244m within the local government settlement each year since.

2013 CTRS Regulations

13. Aligned with the provisions in the 1992 Act, the 2013 CTRS Regulations govern the operation of CTRS in Wales. These regulations were closely based on the previous Council Tax Benefit rules and all eligible applicants were automatically transferred from Council Tax Benefit onto Council Tax Reduction Schemes from 1 April 2013.
14. If an applicant receives Income Support, Income Based JSA, Income Based ESA, Pension Credit, or Pension Credit Guarantee, they are entitled to the maximum reduction in their council tax liability. Approximately 70% of CTRS applicants in Wales receive the passported benefits.
15. If an applicant does not receive any of the passported benefits, the weekly amount of money which they are judged to need to live on is calculated. This is known as the 'applicable amount' and consists of two components:
  - The first is the personal allowance – the basic amount a person needs to live, which varies according to the household's circumstances. For example, the allowance for a couple with children is higher than for a single person without children. These allowances are also set at higher rates for those who have reached State Pension Age.

- The second component is the premium – additional amounts added to reflect any personal circumstances which increase the cost of living, such as a disability or carer’s responsibilities. Once the applicable amount has been determined, the applicant’s level of income is calculated.
16. Universal Credit (UC) recipients are treated in a similar way as non-passported applicants. However, instead of an ‘applicable amount’ being calculated, the ‘maximum amount’ (calculated within their UC application) is used instead.
  17. If the applicable amount (or maximum amount) is higher than an applicant’s calculated income, they are entitled to the maximum reduction in their council tax liability. If income exceeds the applicable amount, the weekly entitlement is reduced by 20p for each £1 of excess weekly income, until entitlement is withdrawn – this is known as the taper.
  18. Adjustments can be made to the maximum amount of reduction a person can receive to take account of adults living in the dwelling who are not dependants of the applicant and who are therefore assumed to make a financial contribution to the household (non-dependant deductions).
  19. Adjustments can also be made to take into account of savings. If an applicant has capital of £6,000 (or £10,000 for pension age claimants) or less, this will be ignored when working out whether they are entitled to CTR.
  20. If a working age applicant has capital of between £6,000 and £10,000, the local authority will treat it as income. This is known as tariff income. The local authority will assume an applicant has an income of £1 a week for each £500 of capital between £6,000 and £10,000. This will be added to other income to work out whether an applicant is entitled to CTR and how much they are entitled to.

Uprating figures for 2018-19

21. This statutory instrument amends the 2013 CTRS Regulations to uprate financial figures used to calculate entitlement to a reduction in line with Welsh Government policy.
22. The statutory instrument seeks to uprate a number of other figures included in the 2013 CTRS Regulations. These include:
  - Personal allowances in relation to working age, and carer and disabled premiums
The financial figures in respect of these allowances have been amended and have increased in line with the cost of living rises. The convention is to uprate in line with the Consumer Price Index September figure from the previous year (2017), which is 3.0%.
  - Personal allowances in relation to pensioners
The financial figures in respect of pensioner rates have been amended and are aligned with Housing Benefit. These have been calculated with

assistance from the Department of Work and Pensions following the Chancellor's Autumn Budget 2017 and have been uprated by different mechanisms. For example, the Pension Credit standard minimum guarantee is uprated by earnings, whereas the Additional Pension and increments are uprated by prices.

- Non-dependant deductions

The financial figures in relation to both the income bands and deductions made in relation to 'non-dependants' will be uprated. If amendments are not made, appropriate deductions would not be made from CTRS awards as the income thresholds would no longer reflect average earnings and the deduction would no longer reflect the overall cost of council tax.

Additional Consequential Amendments

23. In addition to the uprating of financial figures, this statutory instrument makes a number of consequential amendments to the 2013 CTRS Regulations. These will ensure the 2013 Regulations remain up-to-date and fit for purpose.

Changes to Employment Support Allowance (ESA)

24. ESA is an income-replacement benefit for people of working age and is currently the main income-replacement benefit for those who cannot work because of a health condition or disability. Universal Credit provides a new single system of means-tested support for people of working age who are either in or out of work. UC is gradually replacing income-related ESA as it is rolled out and becoming available in an increasing number of areas across Great Britain.

25. In the Summer Budget 2015, it was announced that the Work-Related Activity Component paid to those in the ESA (Work Related Activity Group) (WRAG) would be abolished for new claims from 3 April 2017. The equivalent element in Universal Credit will also be abolished. However, there will be some ESA cases after April which will continue to have access to the Work-Related Activity Component.

26. This statutory instrument will make consequential textual amendments to largely mirror changes made to the benefit system to the 2013 CTRS Regulations whilst maintaining reference to the Work-Related Activity Component which will continue to be payable to some applicants. This will ensure the 2013 CTRS Regulations remain up-to-date.

The Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016

27. In April 2018, Part 1 of the Regulation and Inspection of Social Care (Wales) Act 2016 will be commenced for certain purposes. Part 1 of the Act will replace the regime for the regulation and inspection of social care settings in Wales. When fully implemented, these provisions will replace the regulation of social care establishments and agencies under the Care Standards Act 2000.

28. Part 1 of the 2016 Act will be commenced in respect of the following settings from April 2018:

- A care home service;
- A secure accommodation service;
- A residential family service; and
- A domiciliary support service.

29. This statutory instrument makes consequential changes to the 2013 CTRS Regulations to reflect the new services provision.

Change of Circumstances

30. Last year, consequential changes were made to the 2013 CTRS Regulations via the Council Tax Reduction Scheme (Prescribed Requirements and Default) Regulations 2017 to reflect an Upper Tribunal decision. The Tribunal found that, unless legislation provided otherwise, a person's earnings should only be attributed to them over the period following their receipt, rather than over the period for which they were earned. Amendments were made to the 2013 CTRS Regulations to address this and to enable earnings to be attributed to applicants over the period for which they were earned.

31. An anomaly has been identified in the wording of the amending provisions and their interaction with the change of circumstances provisions in the 2013 CTRS Regulations and this statutory instrument amends that anomaly.

Changes to income and capital disregards

32. A number of payments are disregarded for the purposes of calculating 'income' and/or 'capital'. This statutory instrument will ensure these references in the 2013 Regulations remain up-to-date for 2018-19.

Bereavement Support Payments

33. If a person's husband, wife or civil partner died before 6 April 2017, they would have been entitled to a Bereavement Payment or bereavement allowance. These payments are disregarded when calculating 'income' and 'capital' within the CTRS means test.

34. A new social security benefit called Bereavement Support Payment has been introduced for surviving spouses and civil partners who are widowed after April 2017. This statutory instrument will ensure changes are made to the 2013 CTRS Regulations to ensure these payments are not included in the list of capital and income disregards in respect of CTRS entitlement.

Manchester attack and compensation disregard and London Emergencies Trust

35. In 2017, two charitable funds were created to help victims of terrorist attacks:

- We Love Manchester Emergency Fund; and
- London Emergencies Trust.

36. This statutory instrument will ensure changes are made to the 2013 CTRS Regulations to ensure these payments are included in the list of income and capital disregards in calculating a person's entitlement to a council tax reduction.

Approved blood scheme (England), Scottish Infected Blood Support Scheme (Scotland) and Welsh Infected Blood Scheme (Wales).

37. Until recently, a UK-wide scheme provided financial support to people infected with HIV and/or hepatitis C following NHS treatment with contaminated blood in the 1970's and 80's. That scheme was administered by five individual bodies contracted by the Department of Health (the Skipton Fund, the Caxton Foundation, the Macfarlane Trust, the Eileen Trust and MFET Ltd). The scheme has been replaced in England by an approved blood scheme (schemes approved by the Secretary of State); in Scotland, by the Scottish Infected Blood Support Scheme; and in Wales, by the Welsh Infected Blood Scheme. Payments made from those schemes are exempt from tax and are not included in HMRC or DWP calculations for tax liability or benefits purposes.

38. This statutory instrument makes the changes to the 2013 CTRS Regulations so as to ensure that payments made from each of the above schemes are disregarded in the calculation of income or capital for the purpose of assessing a person's entitlement to a council tax reduction.

National Socialist Persecution payments

39. Currently, payments made to victims of National Socialist persecution by the Governments of Germany and Austria have a weekly £10 disregard applied from a number of UK welfare benefits, including CTRS in Wales. However, similar payments made by other governments are taken into account in full.

40. Following a Housing Benefit appeal, an Upper Tribunal held that payments made to victims of National Socialist persecution by the Netherlands Government should be treated in the same way as payments made by the Austrian and German Governments.

41. This statutory instrument makes necessary changes to the 2013 CTRS Regulations to ensure these payments are included in the list of income and capital disregards in respect of CTRS entitlement.

Thalidomide Health Grant

42. The Thalidomide Trust administers the Thalidomide Health Grant on behalf of the Department of Health. Payments from the Trust are intended to assist with meeting health-related costs of people whose disabilities were caused by Thalidomide use.

43. This statutory instrument amends the 2013 Regulations to make provision that such payments are to be disregarded in the calculation of capital for the

purposes of assessing a person's entitlement to a council tax reduction and when determining the income of non-dependants.

Regulatory Impact Assessment (RIA)

Options

Option 1 – Do nothing

44. If the financial figures used to assess the eligibility of households' allowances within the Council Tax Reduction means test remained static, the criteria used will be slightly less generous for non-passported applicants and lead to a small decrease in support in real terms.
45. The financial figures used to assess the eligibility of households with non-dependants would be out-of-date. The income thresholds would no longer reflect average earnings and the adjustment made to the final council tax reduction would no longer reflect overall cost of council tax.
46. It would also mean that consequential amendments would not be made to the 2013 CTRS Regulations to take account of changes to related welfare benefits and other legislation. This could disadvantage some applicants by reducing or stopping their entitlement to support and could also create confusion for applicants and increase the administrative burden for local authorities and advice providers.

Option 2 – Make amending Regulations

47. This option would mean that amendments would be made to uprate the financial figures in the 2013 CTRS Regulations according to Welsh Government policy.
48. The financial figures in relation to working age, disability or carer rates will continue to increase with the cost of living (3.0%, as measured by CPI) for 2018-19. The personal allowances for pensioners will be uprated to align with those for Housing Benefit and the benefit system. The increase would be aligned to the UK Government's Standard Minimum Guarantee and Savings Credit.
49. The financial figures used to calculate the adjustment for non-dependant deductions would be uprated. The income thresholds in relation to non-dependants would be uprated to reflect average earnings and the non-dependant deduction from CTRS would reflect the average increase in council tax.
50. In addition, consequential and technical amendments will be made to reflect wider welfare changes made by the UK Government. This ensures Council Tax Reduction Schemes reflect changes to interrelated social security benefits which often determine entitlement to a reduction.

Costs and Benefits

Costs

Option 1 – Do nothing

51. If the financial figures for working age and pensioner allowances do not increase with the cost of living (as measured by CPI) the CTRS recipients affected would be slightly worse off in real terms.
52. The financial figures used to assess the eligibility of households with non-dependants would also be out-of-date. The calculation would no longer make a fair assessment of the income of non-dependants or the overall cost of council tax. There is a risk that this aspect of the scheme would be viewed as unfair or inequitable.
53. If the technical and consequential amendments to the 2013 CTRS Regulations are not made, they would no longer align with Housing Benefit provisions or other related benefits. It would lead to references being out of sync with the overall benefits system and could disadvantage certain applicants by reducing their entitlement to support. This could potentially lead to additional administrative burden on local authorities and advice providers. It may also lead to confusion for some applicants who, as a result, could be treated significantly differently under benefit schemes.

Benefits

54. Not uprating pensioner and working age figures would help to limit any increases in total reductions under Council Tax Reduction Schemes. However not uprating figures in relation to non-dependant deductions, would result in council tax reductions for relevant households being higher than they otherwise would be.

Option 2 – Make amending Regulations

Costs

55. Uprating the financial figures in respect of pensioners and working age allowances would slightly increase total reductions under Council Tax Reduction Schemes. However, if the financial figures in relation to Non-Dependant Deductions were also uprated, this would mitigate some of the increase in total reductions. Consequently, total council tax reductions are not expected to rise significantly as a result of the uprating.

Benefits

56. Uprating the financial figures in the 2013 CTRS Regulations will ensure that the personal allowance for working age applicants continues to increase in line

with the CPI (which is set at 3.0%). For example in 2018-19, the single person allowance would increase from £73.85 to £76.10 (an increase of £2.25).

57. Up-rating the financial figures in respect of the personal allowance for pensioners continues to increase in line with the standard minimum guarantee and savings credit. For example in 2018-19, the single person allowance would increase from £172.55 to £176.45 (an increase of £3.90).
58. If the financial figures in relation to non-dependant deduction rates are up-rated, this will ensure the calculation used to assess the eligibility of non-dependant households remains up-to-date. The calculation would continue to make a fair assessment of the income of non-dependants and the cost of council tax. This will ensure the system remains fair and equitable.
59. As part of these Regulations, consequential and technical amendments are made that are associated with wider welfare changes made by the UK government. This will ensure Council Tax Reduction Schemes reflect changes made to interrelated social security benefits which often determine entitlement to a reduction. It will also avoid any additional administrative burden for local authorities or advice providers.

Sectors

60. Local government and the voluntary sector were consulted during the development of proposals to introduce Council Tax Reduction Schemes in Wales.
61. This legislation will not affect the business sector.

Duties

62. In drafting these Regulations consideration has been given to the duty on Welsh Ministers to promote equality and eliminate discrimination.
63. An Equality Impact Assessment was completed for the introduction of the 2013 CTRS Regulations.
64. This statutory instrument is provided bilingually. Council Tax Reduction Schemes are implemented and operated by local authorities who are under general duties to comply with Welsh language and sustainable development duties.
65. Further consideration has been given as to whether CTRS could be used to improve the opportunities of persons to use the Welsh language treating the Welsh language no less favourably than the English language. As the sole purpose of CTRS is to provide support to low-income households in meeting their council tax liability, it is considered there are no such opportunities.
66. The policy supports the principles within the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015. Maintaining full entitlement to CTRS will continue to help

low income households in meeting their council tax liability and as such will help to contribute to the wellbeing objectives of: a prosperous Wales; and a more equal Wales.

Competition Assessment

67. This has been scored against the competition filter test which indicated that there will be no detrimental effect on competition.

Consultation

68. No consultation has been undertaken in respect of this statutory instrument. The 2013 CTRS Regulations were consulted upon and details are provided in the Regulatory Impact Assessments accompanying those Regulations.

Post implementation review

69. Amendments are required on an annual basis to uprate the financial figures used to calculate entitlement to a reduction. This provides an opportunity to review the legislation.

SL(5)155 - Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a Chynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2018

Cefndir a diben

Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yw'r dulliau a ddefnyddir gan Awdurdodau Lleol i roi cymorth i aelwydydd ar incwm isel er mwyn iddynt dalu'r Dreth Gyngor.

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud diwygiadau i Reoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2013 a Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2013. Mae'r Rheoliadau yn uwchraddio rhai ffigurau a ddefnyddir i gyfrifo hawl ymgeisydd i ostyngiad, a lefel y gostyngiad, o dan Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor.

Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn gwneud diwygiadau canlyniadol yn sgil newidiadau i'r system les a threth ehangach.

Gweithdrefn

Cadarnhaol.

Materion technegol: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Craffu ar y rhinweddau

Nodwyd un pwynt i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn, sef ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Cynulliad (Rheol Sefydlog 21.3(ii)).

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud newidiadau technegol a manwl iawn i is-ddeddfwriaeth Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor. Mae'r Pwyllgor yn nodi ac yn gwerthfawrogi bod y Memorandwm Esboniadol a'r Nodyn Esboniadol sy'n cyd-fynd â'r Rheoliadau hyn yn rhoi crynodeb clir a defnyddiol iawn o'r newidiadau technegol a manwl a wneir.

Y goblygiadau yn sgil gadael yr Undeb Ewropeaidd

Dim.

Ymateb y Llywodraeth

Nid oes angen ymateb y Llywodraeth.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

29 Tachwedd 2017

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

WELSH STATUTORY
INSTRUMENTS

2017 Rhif 1106 (Cy. 280)

2017 No. 1106 (W. 280)

**CYNYRCHIOLAETH Y BOBL,
CYMRU**

**REPRESENTATION OF THE
PEOPLE, WALES**

Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol
Cymru (Taliadau Swyddogion
Canlyniadau) (Diwygio) 2017

The National Assembly for Wales
(Returning Officers' Charges)
(Amendment) Order 2017

NODYN ESBONIADOL

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

(This note is not part of the Order)

Mae'r Gorchymyn hwn yn darparu ar gyfer taliadau am wasanaethau a threuliau swyddogion canlyniadau mewn cysylltiad â chynnal etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

This Order provides for payments for services and expenses of returning officers in connection with the conduct of National Assembly for Wales elections.

Mae'r Gorchymyn hwn yn diwygio Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau Swyddogion Canlyniadau) 2016 (O.S. 2016/417 (Cy. 133)) ("Gorchymyn 2016"). Fe'i gwneir o dan erthygl 23 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2007 (O.S. 2007/236). Mae erthygl 23 yn darparu bod hawl gan swyddog canlyniadau etholaeth neu swyddog canlyniadau rhanbarthol i adennill taliadau mewn perthynas â gwasanaethau a ddarparwyd neu dreuliau yr aed iddynt mewn cysylltiad ag etholiad Cynulliad.

This Order amends the National Assembly for Wales (Returning Officers' Charges) Order 2016 (S.I. 2016/417 (W. 133)) ("the 2016 Order"). It is made under article 23 of the National Assembly for Wales (Representation of the People) Order 2007 (S.I. 2007/236). Article 23 provides that a constituency or a regional returning officer is entitled to recover charges in respect of services rendered or expenses incurred in connection with an Assembly election.

Mae erthygl 3(2) yn diwygio erthygl 2 o Orchymyn 2016 drwy ddileu'r diffiniad o "etholiad comisiynydd heddlu a throseddau".

Article 3(2) amends article 2 of the 2016 Order by removing the definition of "PCC election".

Mae erthygl 3(3) yn diwygio erthyglau 4, 5(1), 6(1), 7, 8(1) a 9(1) o Orchymyn 2016 drwy ddileu cyfeiriadau at etholiadau Comisiynwyr Heddlu a Throseddau (cyfeirir atynt yng Ngorchymyn 2016 fel etholiad comisiynydd heddlu a throseddau).

Article 3(3) amends articles 4, 5(1), 6(1), 7, 8(1) and 9(1) of the 2016 Order by removing references to Police and Crime Commissioner elections (referred to in the 2016 Order as a PCC election).

Fel y'i diwygiwyd, mae erthygl 4 o Orchymyn 2016 yn pennu mai'r cyfanswm cyffredinol mwyaf sy'n adenilladwy am etholiad etholaeth Cynulliad a ymleddir yw'r hyn a ddangosir yng ngholofn 4 y tabl yn Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwnnw.

As amended, article 4 of the 2016 Order specifies that the overall maximum recoverable amount for a contested Assembly constituency election is as shown in column 4 of the table in Schedule 1 to that Order.

Fel y'i diwygiwyd, mae erthygl 5 o Orchymyn 2016 yn pennu mai'r cyfanswm mwyaf sy'n adenilladwy am wasanaethau mewn etholiad etholaeth Cynulliad a ymleddir yw'r hyn a ddangosir yng ngholofn 2 y tabl yn Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwnnw.

Fel y'i diwygiwyd, mae erthygl 6 o Orchymyn 2016 yn pennu mai'r cyfanswm mwyaf sy'n adenilladwy am dreuliau mewn etholiad etholaeth Cynulliad a ymleddir yw'r hyn a ddangosir yng ngholofn 3 y tabl yn Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwnnw.

Fel y'i diwygiwyd, mae erthygl 7 o Orchymyn 2016 yn pennu mai'r cyfanswm cyffredinol mwyaf sy'n adenilladwy am etholiad rhanbarthol y Cynulliad a ymleddir yw'r hyn a ddangosir yng ngholofn 4 y tabl yn Atodlen 2 i'r Gorchymyn hwnnw.

Fel y'i diwygiwyd, mae erthygl 8 o Orchymyn 2016 yn pennu mai'r cyfanswm mwyaf sy'n adenilladwy am wasanaethau mewn etholiad rhanbarthol y Cynulliad a ymleddir yw'r hyn a ddangosir yng ngholofn 2 y tabl yn Atodlen 2 i'r Gorchymyn hwnnw.

Fel y'i diwygiwyd, mae erthygl 9 o Orchymyn 2016 yn pennu mai'r cyfanswm mwyaf sy'n adenilladwy am dreuliau mewn etholiad rhanbarthol y Cynulliad a ymleddir yw'r hyn a ddangosir yng ngholofn 3 y tabl yn Atodlen 2 i'r Gorchymyn hwnnw.

Mae erthygl 3(3) o'r Gorchymyn hwn hefyd yn dileu'r cyfeiriadau at etholiadau Comisiynwyr Heddlu a Throseddu ym mhenawdau erthyglau 4, 5, 6, 7, 8 a 9 o Orchymyn 2016 ac Atodlen 2 iddo.

Mae erthygl 3(4) yn amnewid Atodlen 1 i Orchymyn 2016. Mae'r tabl yn Atodlen 1 sydd wedi ei hamnewid yn rhestru'r cyfanswm cyffredinol mwyaf (colofn 4), a'r cyfansymiau mwyaf am wasanaethau (colofn 2) ac am dreuliau (colofn 3), sy'n adenilladwy gan swyddog canlyniadau etholaethol am etholiad a ymleddir i Gynulliad Cenedlaethol Cymru, neu mewn cysylltiad ag etholiad o'r fath.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.

As amended, article 5 of the 2016 Order specifies that the maximum recoverable amount for services at a contested Assembly constituency election is as shown in column 2 of the table in Schedule 1 to that Order.

As amended, article 6 of the 2016 Order specifies that the maximum recoverable amount for expenses at a contested Assembly constituency election is as shown in column 3 of the table in Schedule 1 to that Order.

As amended, article 7 of the 2016 Order specifies that the overall maximum recoverable amount for a contested Assembly regional election is as shown in column 4 of the table in Schedule 2 to that Order.

As amended, article 8 of the 2016 Order specifies that the maximum recoverable amount for services at a contested Assembly regional election is as shown in column 2 of the table in Schedule 2 to that Order.

As amended, article 9 of the 2016 Order specifies that the maximum recoverable amount for expenses at a contested Assembly regional election is as shown in column 3 of the table in Schedule 2 to that Order.

Article 3(3) of this Order also removes the references to Police and Crime Commissioner elections from the headings to articles 4, 5, 6, 7, 8 and 9 of, and Schedule 2 to, the 2016 Order.

Article 3(4) substitutes Schedule 1 to the 2016 Order. The table contained at substituted Schedule 1 lists the overall maximum recoverable amount (column 4), and the maximum recoverable amounts for services (column 2) and expenses (column 3), by a constituency returning officer for, or in connection with, a contested election to the National Assembly for Wales.

The Welsh Ministers' Code of Practice in the carrying out of Regulatory Impact Assessments was considered in relation to this Order. As a result, it was not considered necessary to carry out a regulatory impact assessment as to the likely costs and benefits of complying with this Order.

2017 Rhif 1106 (Cy. 280)

**CYNRYSIOLAETH Y BOBL,
CYMRU**

Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol
Cymru (Taliadau Swyddogion
Canlyniadau) (Diwygio) 2017

Gwnaed 15 Tachwedd 2017

Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2)

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan erthygl 23 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2007(1) ac a freiniwyd bellach ynddynt hwy(2), yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn—

Enwi, cychwyn a chymhwysu

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau Swyddogion Canlyniadau) (Diwygio) 2017.

(2) Daw'r Gorchymyn hwn i rym drannoeth y diwrnod y'i gwneir.

(3) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn mae “etholaeth Cynulliad” (“*Assembly constituency*”) i'w dehongli yn unol ag adran 2 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006(3).

2017 No. 1106 (W. 280)

**REPRESENTATION OF THE
PEOPLE, WALES**

The National Assembly for Wales
(Returning Officers' Charges)
(Amendment) Order 2017

Made 15 November 2017

Coming into force in accordance with article 1(2)

The Welsh Ministers, in exercise of the powers conferred on the National Assembly for Wales by article 23 of the National Assembly for Wales (Representation of the People) Order 2007(1) and now vested in them(2), make the following Order—

Title, commencement and application

1.—(1) The title of this Order is the National Assembly for Wales (Returning Officers' Charges) (Amendment) Order 2017.

(2) This Order comes into force the day after the day on which it is made.

(3) The Order applies in relation to Wales.

Interpretation

2. In this Order “Assembly constituency” (“*etholaeth Cynulliad*”) is to be construed in accordance with section 2 of the Government of Wales Act 2006(3).

---

(1) O.S. 2007/236.

(2) Yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32), a pharagraff 30 o Atodlen 11 iddi, trosglwyddwyd pwerau Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Weimidogion Cymru.

(3) 2006 p. 32. Diwygiwyd adran 2 gan Ddeddf Pleidleisio Seneddol ac Etholaethau 2011 (p. 1); adrannau 13(1), 13(2)(a) ac 16 o'r Ddeddf honno, a Rhan 2 o Atodlen 12 iddi.

---

(1) S.I. 2007/236.

(2) By virtue of section 162 of, and paragraph 30 of Schedule 11 to, the Government of Wales Act 2006 (c. 32) the powers of the National Assembly for Wales were transferred to the Welsh Ministers.

(3) 2006 c. 32. Section 2 was amended by the Parliamentary Voting and Constituencies Act 2011 (c. 1); sections 13(1), 13(2)(a) and 16 of, and Part 2 of Schedule 12 to, that Act.

Diwygio Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau Swyddogion Canlyniadau) 2016

3.—(1) Mae Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau Swyddogion Canlyniadau) 2016(1) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Yn erthygl 2 (dehongli) hepgorer y diffiniad o “etholiad comisiynydd heddlu a throseddu”.

(3) Yn erthyglau 4, 5(1), 6(1), 7, 8(1) a 9(1), ac ym mhenawdau'r erthyglau hynny ac Atodlen 2, hepgorer y geiriau “ac a gynhelir ar yr un diwrnod ag etholiad comisiynydd heddlu a throseddu”.

(4) Yn lle Atodlen 1 rhodder yr Atodlen a ganlyn—

Amendment to the National Assembly for Wales (Returning Officers' Charges) Order 2016

3.—(1) The National Assembly for Wales (Returning Officers' Charges) Order 2016(1) is amended as follows.

(2) In article 2 (interpretation) omit the definition of “PCC election”.

(3) In articles 4, 5(1), 6(1), 7, 8(1) and 9(1), and in the headings to those articles and to Schedule 2, omit the words “held on the same day as a PCC election”.

(4) For Schedule 1, substitute the following Schedule—

---

(1) O.S. 2016/417 (Cy. 133).

---

(1) S.I. 2016/417 (W. 133).

“ATODLEN 1

Erthyglau 4, 5(1) a 6(1)

Y cyfanswm cyffredinol mwyaf sy'n adenilladwy a'r cyfansymiau mwyaf sy'n adenilladwy am wasanaethau penodedig ac am dreuliau penodedig mewn etholiad etholaeth Cynulliad a ymleddir

1. Etholaeth Cynulliad	2. Cyfanswm mwyaf sy'n adenilladwy am y gwasanaethau penodedig	3. Cyfanswm mwyaf sy'n adenilladwy am y treuliau penodedig	4. Cyfanswm cyffredinol mwyaf sy'n adenilladwy
Aberafan	£4,730.00	£162,732.00	£167,462.00
Aberconwy	£4,730.00	£113,416.00	£118,146.00
Alun a Glannau Dyfrdwy	£4,730.00	£133,869.00	£138,599.00
Arfon	£4,730.00	£115,258.00	£119,988.00
Blaenau Gwent	£4,730.00	£174,354.00	£179,084.00
Bro Morgannwg	£4,730.00	£207,142.00	£211,872.00
Brycheiniog a Sir Faesyfed	£4,730.00	£191,014.00	£195,744.00
Caerffili	£4,730.00	£172,693.00	£177,423.00
Canol Caerdydd	£4,730.00	£142,420.00	£147,150.00
Castell-nedd	£4,730.00	£182,765.00	£187,495.00
Ceredigion	£4,730.00	£165,255.00	£169,985.00
Cwm Cynon	£4,730.00	£130,993.00	£135,723.00
De Caerdydd a Phenarth	£4,730.00	£197,707.00	£202,437.00
De Clwyd	£4,730.00	£157,430.00	£162,160.00
Delyn	£4,730.00	£139,936.00	£144,666.00
Dwyfor Meirionnydd	£4,730.00	£163,850.00	£168,580.00
Dwyrain Abertawe	£4,730.00	£153,310.00	£158,040.00
Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr	£4,730.00	£190,822.00	£195,552.00
Dwyrain Casnewydd	£4,730.00	£139,993.00	£144,723.00
Dyffryn Clwyd	£4,730.00	£126,788.00	£131,518.00
Gogledd Caerdydd	£4,730.00	£177,763.00	£182,493.00
Gorllewin Abertawe	£4,730.00	£146,769.00	£151,499.00
Gorllewin Caerdydd	£4,730.00	£162,764.00	£167,494.00
Gorllewin Caerfyrddin a De Sir Benfro	£4,730.00	£173,850.00	£178,580.00
Gorllewin Casnewydd	£4,730.00	£160,721.00	£165,451.00
Gorllewin Clwyd	£4,730.00	£149,982.00	£154,712.00
Gŵyr	£4,730.00	£159,982.00	£164,712.00
Islwyn	£4,730.00	£150,767.00	£155,497.00
Llanelli	£4,730.00	£174,786.00	£179,516.00
Merthyr Tudful a Rhymni	£4,730.00	£168,128.00	£172,858.00
Mynwy	£4,730.00	£198,258.00	£202,988.00
Ogwr	£4,730.00	£136,181.00	£140,911.00

Pen-y-bont ar Ogwr	£4,730.00	£141,228.00	£145,958.00
Pontypridd	£4,730.00	£158,580.00	£163,310.00
Preseli Sir Benfro	£4,730.00	£173,779.00	£178,509.00
Rhondda	£4,730.00	£148,564.00	£153,294.00
Sir Drefaldwyn	£4,730.00	£141,920.00	£146,650.00
Torfaen	£4,730.00	£175,871.00	£180,601.00
Wrecsam	£4,730.00	£118,331.00	£123,061.00
Ynys Môn	£4,730.00	£150,220.00	£154,950.00".

“SCHEDULE 1

Articles 4, 5(1) and 6(1)

Overall maximum recoverable amount and maximum recoverable amounts for specified services and specified expenses at a contested Assembly constituency election

1. Assembly Constituency	2. Maximum recoverable amount for the specified services	3. Maximum recoverable amount for the specified expenses	4. Overall maximum recoverable amount
Aberavon	£4,730.00	£162,732.00	£167,462.00
Aberconwy	£4,730.00	£113,416.00	£118,146.00
Alyn and Deeside	£4,730.00	£133,869.00	£138,599.00
Arfon	£4,730.00	£115,258.00	£119,988.00
Blaenau Gwent	£4,730.00	£174,354.00	£179,084.00
Brecon and Radnorshire	£4,730.00	£191,014.00	£195,744.00
Bridgend	£4,730.00	£141,228.00	£145,958.00
Caerphilly	£4,730.00	£172,693.00	£177,423.00
Cardiff Central	£4,730.00	£142,420.00	£147,150.00
Cardiff North	£4,730.00	£177,763.00	£182,493.00
Cardiff South and Penarth	£4,730.00	£197,707.00	£202,437.00
Cardiff West	£4,730.00	£162,764.00	£167,494.00
Carmarthen East and Dinefwr	£4,730.00	£190,822.00	£195,552.00
Carmarthen West and South Pembrokeshire	£4,730.00	£173,850.00	£178,580.00
Ceredigion	£4,730.00	£165,255.00	£169,985.00
Clwyd South	£4,730.00	£157,430.00	£162,160.00
Clwyd West	£4,730.00	£149,982.00	£154,712.00
Cynon Valley	£4,730.00	£130,993.00	£135,723.00
Delyn	£4,730.00	£139,936.00	£144,666.00
Dwyfor Meirionnydd	£4,730.00	£163,850.00	£168,580.00
Gower	£4,730.00	£159,982.00	£164,712.00
Islwyn	£4,730.00	£150,767.00	£155,497.00
Llanelli	£4,730.00	£174,786.00	£179,516.00
Merthyr Tydfil and Rhymney	£4,730.00	£168,128.00	£172,858.00
Monmouth	£4,730.00	£198,258.00	£202,988.00
Montgomeryshire	£4,730.00	£141,920.00	£146,650.00
Neath	£4,730.00	£182,765.00	£187,495.00
Newport East	£4,730.00	£139,993.00	£144,723.00
Newport West	£4,730.00	£160,721.00	£165,451.00
Ogmore	£4,730.00	£136,181.00	£140,911.00
Pontypridd	£4,730.00	£158,580.00	£163,310.00
Preseli Pembrokeshire	£4,730.00	£173,779.00	£178,509.00
Rhondda	£4,730.00	£148,564.00	£153,294.00

Swansea East	£4,730.00	£153,310.00	£158,040.00
Swansea West	£4,730.00	£146,769.00	£151,499.00
Torfaen	£4,730.00	£175,871.00	£180,601.00
Vale of Clwyd	£4,730.00	£126,788.00	£131,518.00
Vale of Glamorgan	£4,730.00	£207,142.00	£211,872.00
Wrexham	£4,730.00	£118,331.00	£123,061.00
Ynys Môn	£4,730.00	£150,220.00	£154,950.00".

Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a
Gwasanaethau Cyhoeddus, un o Weinidogion Cymru
15 Tachwedd 2017

Cabinet Secretary for Local Government and Public
Services, one of the Welsh Ministers
15 November 2017

©© Hawlfraint y Goron 2017

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery
Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Jeff James, Rheolwr
Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

© Crown copyright 2017

Printed and published in the UK by The Stationery Office Limited
under the authority and superintendence of Jeff James,
Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of
Acts of Parliament.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

WELSH STATUTORY
INSTRUMENTS

2017 Rhif 1106 (Cy. 280)

2017 No. 1106 (W. 280)

**CYNYRCHIOLAETH Y BOBL,
CYMRU**

**REPRESENTATION OF THE
PEOPLE, WALES**

Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol
Cymru (Taliadau Swyddogion
Canlyniadau) (Diwygio) 2017

The National Assembly for Wales
(Returning Officers' Charges)
(Amendment) Order 2017

£6.00

W201711151019 11/2017

<http://www.legislation.gov.uk/id/wsi/2017/1106>

Tudalen y pecyn 48

ISBN 978-0-348-20174-1

9 780348 201741

SL(5)157 – Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau Swyddogion Canlyniadau) (Diwygio) 2017

Cefndir a diben

Gwneir y Gorchymyn hwn gan Weinidogion Cymru ac mae'n darparu ar gyfer taliadau am wasanaethau a threuliau swyddogion canlyniadau mewn cysylltiad â chynnal etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Gweithdrefn

Dim gweithdrefn, ac nid oes rhaid i'r Gorchymyn gael ei osod gerbron y Cynulliad.

Craffu o dan Reol Sefydlog 21.7

Mae'r Gorchymyn yn offeryn statudol ond oherwydd nad oes rhaid ei osod gerbron y Cynulliad nid yw'r Pwyllgor yn adrodd o dan Reol Sefydlog 21.2 na 21.3.

Mae'r Pwyllgor wedi ystyried a llunio adroddiad ar y Gorchymyn o dan Reol Sefydlog 21.7(v) (fel mater deddfwriaethol o natur gyffredinol o fewn cymhwysedd y Cynulliad neu gymhwysedd Gweinidogion Cymru, neu sy'n ymwneud â'r cymhwysedd hwnnw).

Pwyntiau i gyflwyno adroddiad yn eu cylch:

Mae'r Pwyllgor yn nodi pwysigrwydd y Gorchymyn hwn a'r angen i dynnu sylw, yn arbennig, at y symiau ar gyfer “gwasanaethau penodedig” a “threuliau penodedig” y caiff swyddog canlyniadau eu hadennill mewn etholiad etholaeth Cynulliad a ymleddir.

Nodir y symiau yn erthygl 4 o'r Gorchymyn (sy'n mewnosod Atodlen 1 newydd i Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau Swyddogion Canlyniadau) 2016).

Y “gwasanaethau penodedig” yw:

- (a) gwneud trefniadau ar gyfer yr etholiad;
- (b) cynnal yr etholiad;
- (c) cyflawni holl ddyletswyddau swyddog canlyniadau etholaeth mewn cysylltiad â'r etholiad.

Y “treuliau penodedig” yw:

- (a) penodi a thalu personau i gynorthwyo'r swyddog canlyniadau etholaeth;
- (b) treuliau teithio a chynhaliaeth dros nos y swyddog canlyniadau etholaeth ac unrhyw berson a benodir i gynorthwyo'r swyddog canlyniadau etholaeth;
- (c) costau'r broses enwebu;
- (d) argraffu neu gynhyrchu fel arall y papurau pleidleisio;
- (e) argraffu neu gynhyrchu fel arall neu brynu deunyddiau pleidleisio drwy'r post;
- (f) argraffu neu gynhyrchu fel arall gardiau pleidleisio, a threfnu i'w dosbarthu;
- (g) argraffu neu gynhyrchu fel arall yr holl hysbysiadau a dogfennau etholiad, a'u cyhoeddi;
- (h) rhentu, gwresogi, goleuo, glanhau, addasu neu adfer unrhyw adeilad neu ystafell;
- (i) darparu a chludo cyfarpar;
- (j) darparu cyfarpar a meddalwedd technoleg gwybodaeth a chyfathrebu a chostau cysylltiedig;
- (k) darparu diogelwch, gan gynnwys storio blychau pleidleisio, papurau pleidleisio a dogfennau gwirio yn ddiogel;
- (l) cynnal y gwirio a'r cyfrif;
- (m) darparu a chael hyfforddiant;
- (n) darparu deunyddiau ysgrifennu a thalu costau postio, ffonio, argraffu, cyfieithu a bancio a chostau eitemau amrywiol eraill.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

28 Tachwedd 2017

Public Administration and Constitutional Affairs Committee (PACAC) Item 4.1

House of Commons, London SW1A 0AA
Tel 020 7219 2784 Email: pacac@parliament.uk Website: www.parliament.uk

Huw Irranca-Davis AM
Chair
Constitutional and Legal Affairs Committee
National Assembly for Wales

European Union (Withdrawal) Bill

I am writing in response to your letter to David Davis of 31 July setting out your Committee's initial response to the European Union (Withdrawal) Bill. Thank you for copying me your letter, and I apologise for the delay in responding.

As you are no doubt aware the Public Administration and Constitutional Affairs Committee (PACAC) considered the implications of the result of the EU referendum for inter-governmental relations in its report [*The Future of the Union, part two: Inter-institutional relations in the UK*](#) during the last Parliament. It launched a specific inquiry into 'Brexit and Devolution' in March this year, however this was closed owing to the General Election. The terms of reference are available on the Committee's [website](#) and reflected many of the issues identified in your letter.

I would therefore welcome the opportunity to discuss the questions raised by the European Union (Withdrawal) Bill for devolution and inter-governmental relations, and how our two committees may co-operate on this and other issues with you in the near future. If that would be of interest to you please ask your office to liaise with my mine to fix a discussion.

Bernard Jenkin

Chair

Public Administration and Constitutional Affairs Committee

Bernard Jenkin MP
Cadeirydd, Y Pwyllgor Gweinyddiaeth Gyhoeddus a Materion Cyfansoddiadol
Tŷ'r Cyffredin
Llundain
SW1A 0AA

28 Tachwedd 2017

Annwyl Mr Jenkin,

Ymchwiliad i ddatganoli ac ymadael â'r UE

Nodais gyda diddordeb eich Ymchwiliad i Ddatganoli ac Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd. Mae hwn yn faes allweddol i seneddau'r Deyrnas Unedig wrth inni ystyried sut i roi trefniadau newydd ar waith yn dilyn ein hymadawiad o'r Undeb Ewropeaidd.

Mae Pwyllgor Materion Allanol Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi llunio nifer o adroddiadau perthnasol ar oblygiadau ymadael â'r Undeb Ewropeaidd i Gymru a deddfwriaeth sy'n ymwneud â'r broses hon. Rwy'n siŵr y byddant o ddiddordeb i'ch Pwyllgor.

Hoffwn, yn benodol, fynd i'r afael â'r pedwerydd maes yr oeddech yn holi yn ei gylch: Sut y gall y pedair Llywodraeth a Senedd yn y DU hybu dealltwriaeth ac ymddiriedaeth ehangach a dyfnach yn eu perthynas?

Mae ein Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol (CLA) wedi bod yn cynnal ei ymchwiliad ei hun i gysylltiadau rhyng-sefydliadol, sef ymchwiliad o'r enw Llais Cryfach i Gymru. Disgwyliaf y bydd yr adroddiad hwn, pan gyhoeddir ef, yn ddefnyddiol ar gyfer ymchwiliad eich Pwyllgor. Cyflwynais fy nhystiolaeth i ar gyfer yr ymchwiliad hwn ar 3 Gorffennaf. Mae'r trawsgrifiad ar gyfer y cyfarfod hwn ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol.

Roedd y pwyntiau allweddol a wnes fel a ganlyn:

Cysylltiadau rhyngseneddol

1. Mae rhagor o gydweithredu rhwng y Cynulliad a sefydliadau eraill, ac mae'n parhau i gynyddu. Pan gynhaliwyd gwaith craffu ar y cyd, cafwyd croeso iddo.

2. Bydd yr angen am drefniadau rhyngseneddol mwy ffurfiol yn dibynnu ar esblygiad y trefniadau rhynglywodraethol.

Cysylltiadau rhynglywodraethol

3. Rhaid i unrhyw drefniadau newydd lle mae llywodraethau'n gwneud penderfyniadau ar y cyd (er enghraifft drwy Gyngor y Gweinidogion a gynigiwyd gan Brif Weinidog Cymru), fod yn seiliedig ar egwyddorion clir o ran sybsidiaredd, parch cydradd, a thryloywder.

4. Byddai trefniadau o'r fath yn gofyn am oruchwyliaeth rhyng-seneddol newydd a threfniadau cydweithredol er mwyn sicrhau bod deddfwrfeydd y DU yn cynnal gwaith craffu effeithiol.

5. Bydd gwaith craffu effeithiol gan seneddau priodol eu llywodraethau yn gofyn am fwy o dryloywder a mynediad cyfartal at wybodaeth.

Cydsyniad deddfwriaethol

6. Rhaid i weithdrefnau cydsyniad deddfwriaethol fod yn addas at y diben, rhaid gallu eu gorfodi o dan y gyfraith, a rhaid i San Steffan roi statws cydradd iddynt yng nghyd-destun holl wledydd y DU.

7. Ar hyn o bryd, gallai Llywodraeth y DU ddiystyru'r broses, er enghraifft o safbwynt deddfwriaeth sy'n ymwneud â gadael yr UE. Cyflwynwyd dadleuon cryf wrth graffu ar Fil Cymru ar gyfer yr achos dros ei gwneud yn broses gadarn.

8. Mae cwmpas y trefniadau cydsyniad deddfwriaethol mewn perthynas â phob un o'r gwledydd datganoledig yn wahanol; dylai gael ei gymhwyso'n gyson.

9. Mae angen i weithdrefnau Senedd y DU roi mwy o dryloywder ynghylch a yw'r Cynulliad wedi cydsynio ai peidio, a pharchu penderfyniadau'r Cynulliad o ran pob deddfwriaeth, gan gynnwys is-ddeddfwriaeth. Yn fy natganiad llafar gerbron Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol y Cynulliad, codais y cwestiwn, a ddylid cynnal pleidlais yn Nhŷ'r Cyffredin os na roddwyd caniatâd gan y Cynulliad Cenedlaethol ar unrhyw fater penodol.

10. Dylai deddfwrfeydd y DU, ac nid dim ond y llywodraethau datganoledig, gytuno ar unrhyw gynnig i rannu pwerau yn y meysydd ble y datganolwyd cymhwysedd ar ôl ymadael â'r UE.

Gweithio ar y cyd ar lefel pwyllgorau

11. Mae cydweithredu a chydweithio sylweddol yn digwydd rhwng pwyllgorau'r Cynulliad a seneddau eraill. Mae'r rhan fwyaf ohono yn gymharol anffurfiol.

12. Cynhaliwyd rhywfaint o waith craffu ar y cyd ac mae wedi gweithio'n dda.

Elin Jones AC, Llywydd

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Elin Jones AM, Presiding Officer

National Assembly for Wales

13. Mae trafodaethau'n cael eu cynnal rhwng swyddogion y pwyllgorau a'u cymheiriaid mewn deddfwrfeydd eraill ynghylch sut i wella trefniadau gweithio ar y cyd mewn meysydd allweddol e.e. gadael yr UE.

14. Dylai pwyllgorau sy'n ymdrin â phynciau penodol ddod at ei gilydd e.e. pwyllgorau amgylcheddol, yn enwedig os bydd fframweithiau polisi cyffredin ar gyfer y DU yn dod i'r amlwg yn sgîl gadael yr UE.

15. Mae'r ffactorau a allai rwystro rhagor o gyswllt rhyngseneddol yn cynnwys problemau ymarferol cynnal cyfarfodydd ychwanegol, y ffaith fod uchelgeisiau cyfansoddiadol gwahanol wledydd y DU yn mynd i wahanol gyfeiriadau, a Rheolau Sefydlog Tŷ'r Cyffredin. Byddwn i'n cefnogi newid i Reolau Sefydlog Tŷ'r Cyffredin i hwyluso cydweithio ffurfiol mewn pwyllgorau. Mae'n bositif nodi, ers i mi roi tystiolaeth i'r ymchwiliad, cynhaliwyd y Fforwm Rhyng-Seneddol cyntaf ar Brexit ar 12 Hydref 2017 ac roedd Cadeiryddion y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol a'r Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol yn bresennol. Cyhoeddwyd datganiad ar ôl y cyfarfod.

16. Rwyf hefyd yn nodi bod "datganiad ar egwyddorion" y Cydbwyllgor Gweinidogol (Negodiadau Ewropeaidd) ar 16 Hydref, ar gyfer arwain trafodaethau ynghylch unrhyw fframweithiau cyffredin posibl yn y Deyrnas Unedig neu Brydain Fawr ar ôl ymadael â'r Undeb Ewropeaidd yn cynnwys ymrwymiad y bydd "fframweithiau'n parchu setliadau datganoli ac atebolrwydd democrataidd y deddfwrfeydd datganoledig."

Mae'n amlwg bod y sefyllfa gyfansoddiadol yn y DU yn newid ac mae angen i bwrpas a natur ein trefniadau rhyng-sefydliadol adlewyrchu hynny, yn arbennig yng nghyd-destun ymadawiad y DU o'r Undeb Ewropeaidd. Hyderaf fod hyn o gymorth ac edrychaf ymlaen at ddarllen eich adroddiad maes o law.

Yn gywir,

Elin Jones AC

Llywydd

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA

Llywydd@cynulliad.cymru

www.cynulliad.cymru

0300 200 7403

National Assembly for Wales

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA

Tudalen y pecyn 54

Llywydd@assembly.wales

www.assembly.wales

0300 200 7403

Department
for Exiting the
European Union

Robin Walker MP
Parliamentary Under-Secretary of State
9 Downing Street
SW1A 2AG

Eitem 4.3
+44 (0)20 7276 1234
correspondence@dexeu.gov.uk
www.gov.uk

Mr David Rees AM
Chair, External Affairs and Additional Legislation Committee
The National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

Our Ref: DEXEU029/1

4 December 2017

Dear David

EUROPEAN UNION (WITHDRAWAL) BILL

I hope you found useful the evidence that the Secretary of State for Wales and I provided at the joint evidence session on Monday 6 November. I was glad to be able to support both committees' important work on this essential piece of legislation, and to continue making the positive case for legislative consent.

As promised at that session, I am attaching a response to your committee's report on the Bill. I hope it responds to the principal concerns you raise and explains the Government's position.

In parallel I also attach responses to your written follow-up questions, which I hope both committees find a helpful addition to our oral evidence.

I am copying this letter to the First Secretary of State, the Secretary of State for Wales, and the Chair of the Welsh Assembly's Constitution and Legislative Affairs Committee.

ROBIN WALKER MP
PARLIAMENTARY UNDER-SECRETARY OF STATE FOR EXITING THE
EUROPEAN UNION

Annex A: Response to the Welsh Assembly's External Affairs and Additional Legislation Committee June 2017 report *The Great Repeal Bill White Paper: Implications for Wales*

1. The Government is grateful for the National Assembly for Wales' External Affairs and Additional Legislation Committee report *The Great Repeal Bill White Paper: Implications for Wales*. This document provides the Government's response to that report.
2. The committee's conclusions on the European Union (Withdrawal) Bill (the Bill) can be grouped into a number of themes, which this response addresses in turn.

Engagement with the Welsh Government and National Assembly on exiting the European Union and the Bill.

3. We have been clear from the start that the devolved administrations should be fully engaged in the process of the UK's withdrawal from the European Union. There has been technical engagement with each of the devolved administrations on the Bill. Each devolved administration also received advance copies of the Bill itself.
4. There is broad agreement between the UK Government and the Welsh Government on the major objectives for the negotiation. The views put forward by the Welsh Government have been heard and have informed the UK Government's approach to the negotiations. The Secretary of State for Exiting the European Union has held numerous discussions with the Welsh Government – including a number of bilateral discussions with the Cabinet Secretary for Finance and Local Government – and we are committed to continued positive and productive engagement.
5. The First Secretary of State is leading the engagement with the devolved administrations on the Bill's devolution policy and the approach on common frameworks. Working with the Territorial Secretaries of State, he has spoken to and met the First Minister of Wales and Deputy First Minister of Scotland bilaterally three times since the summer to discuss the Bill, principles and ways of working. At the recent JMC(EN) on 16 October, the principles that underpin where frameworks will be needed and where they will not be were agreed with the Welsh and Scottish Governments. We are now moving into the next phase of this work with detailed analysis of the policy areas with the Scottish and Welsh Governments.
6. Given the need for in-depth policy discussions, that more detailed engagement on the precise nature and form of specific frameworks will be led by UK Government Departments. Frameworks will not be needed for all

powers that return to the UK when we leave the EU; far from it. The Government wants to work closely with the devolved administrations to identify - quickly - areas that do not need a common framework or approach. The First Secretary will continue to oversee this work with Departments and the devolved administrations to ensure consistency and clear progress.

7. The Government agrees that continued engagement and collaborative working with the Welsh Government and Assembly will be critical to ensuring the Bill works for all parts of the UK. UK Government officials began discussions with officials from the National Assembly for Wales over the summer, alongside continued discussions with Welsh Government officials. We look forward to continued close working over the coming months to progress technical discussions, including the on tabled amendments, at working level.

Delegated powers in the Bill

8. The Government's guiding principle is to deliver an exit from the EU that works for the whole of the UK, providing as much legal and administrative certainty as possible and creating no new barriers to living or doing business within our own Union. The Bill takes no decision-making power away from the devolved administrations or legislatures, so anything they could do before we leave the EU, they will continue to be able to do after we leave.
9. In order to deliver a functioning statute book for the whole of the UK, the Bill provides a power to correct problems that arise in retained EU law as a result of our withdrawal. It is right that devolved administrations also have the power that they need to correct such problems in their domestic legislation, but creating such a power is not within devolved competence. For that reason, the Bill confers a correcting power on the devolved ministers.
10. Making sure the statute book in each part of the UK works for exit day will be a joint endeavour, and the UK Government wants to work closely with the devolved administrations throughout the exit process to deliver laws that function correctly across the UK in time for exit. The provisions in the Bill enable the UK Government and devolved administrations to coordinate the corrections to the statute book where there would otherwise be a risk of creating barriers to living and doing business within the UK.
11. As with other areas of retained EU law, parts of retained direct EU law (such as EU regulations) will need to be amended so that they function correctly on exit day. Currently this legislation applies uniformly across the UK, even in areas that are otherwise devolved in some parts of the UK. As such, we believe that the right approach is for this to be corrected by the UK Government. This maximises certainty for individuals and businesses as to

how this uniform body of law will operate on exit day, whilst ensuring that no decisions that can currently be made by devolved institutions are removed from them. However, the UK Government has committed to consult the relevant devolved administrations before making any corrections to this body of law where it relates to an area that is otherwise devolved.

12. In addition to the power to correct deficiencies provided by clause 10 and schedule 2, the devolved administrations will also be able to exercise the powers to implement the Withdrawal Agreement, to prescribe fees and charges for currently EU functions taken on by domestic bodies as a result of EU exit, to alter pre-existing domestic fees and charges that were charged for EU-related functions (so that these can continue to be updated in line with changes in the underlying costs), and to make sure the UK and its constituent parts, continue to comply with international obligations. These powers are essential to prepare the statute book for exit day and it is right that they can also be exercised by the devolved administrations within their existing competence.

Assembly scrutiny of delegated powers in the Bill

13. We want to work closely with the devolved legislatures to ensure that they are satisfied that they are able to undertake the appropriate level of scrutiny over the use of the powers in the Bill. It is important that we can strike the right balance between the need for robust legislative oversight and ensuring our law works correctly when we leave the EU, all within the timetable set out by the Article 50 process.
14. The Bill proposes scrutiny arrangements for instruments brought forward by UK Ministers, in line with normal practice. The Bill then proposes equivalent scrutiny procedures for powers granted to ministers in the devolved nations (except that no urgent procedure is provided for devolved ministers as it is a non-standard procedure the Government wanted to first seek the devolved administrations' and legislatures' views on the procedure).
15. Scrutiny procedures are an integral part of creating a delegated power. If a scrutiny procedure is not specified when a power is created, the legal position is that the power can be exercised by the relevant authority simply "making" the instrument without any oversight role for a legislature. We therefore strongly believe that the right thing to do is to provide scrutiny provision to ensure that the National Assembly for Wales can provide scrutiny for the use of the powers by the Welsh Ministers.
16. This is standard practice for Acts of Parliament that confer powers on devolved authorities. For example, the Digital Economy Act 2017 conferred a

number of new powers on the Welsh Ministers and set out the procedures for the National Assembly's scrutiny of those powers.

17. The UK Government respects the responsibility the devolved legislatures have for their scrutiny of subordinate legislation made by the relevant devolved authority. That is why we have sought an LCM from the National Assembly for the scrutiny arrangements in the Bill, and it is why the Bill preserves the Assembly's competence (under the Government of Wales Act) to change those arrangements, just as it can change the arrangements for any other powers conferred on the Welsh Ministers by an Act of Parliament.
18. We are happy to take representations on scrutiny procedures during the passage of the Bill from the Assembly and discuss further with both the Welsh Government and the Assembly which scrutiny arrangements they consider most appropriate for legislation brought forward by the Welsh Ministers under powers in the Bill.
19. We are already engaging with the devolved legislatures on how the Bill's provisions work. We will continue that engagement as the Assembly scrutinises the Bill further, including through any consideration by the Assembly of a legislative consent motion for the Bill.

Scope of the delegated powers

20. The Government agrees that it is important that the powers provided in the Bill are only used to ensure we have a functioning statute book. That is why the power to enact the required changes is time-limited. It can only be used for up to two years after exit day.
21. The Bill and its powers are not the vehicle for the introduction of substantive new policy. The power in the Bill to correct legislation is limited to correcting problems that arise in retained EU law as a result of our withdrawal. Many of these changes are technical, such as amending references to EU law or another member state. Other changes relate to transferring functions from the Commission to another body. The Bill provides criteria that ensures such corrections of a more substantial nature are subject to the affirmative procedure.
22. We recognise the Committee's points on the need to be mindful of broader pressures on legislative timetables. We are keen to work alongside the Welsh Government to build on existing practices around joint working on secondary legislation, to ensure that the UK Government and Welsh Government work effectively together on secondary legislation made using powers in this Bill.

Common frameworks and the temporary competence arrangement

23. Leaving the EU means that decision-making powers currently exercised in Brussels will come back to the UK, and that we have an opportunity to determine the level of government best-placed to take decisions on these issues, ensuring power sits closer to the people of the United Kingdom than ever before. Our guiding principle is that we create no new barriers for people living and doing business within the UK as we leave the EU.
24. The current devolution settlements were designed on an assumption of ongoing UK membership of the EU, which provided the necessary overarching frameworks to permit the free-functioning of the UK internal market. The EU law that creates such frameworks acts as a limit on devolved competence.
25. The UK Government has a responsibility to make sure that EU exit works for the UK as a whole and takes account of the individual interests of Scotland, Wales, Northern Ireland, and England. This includes ensuring that the UK internal market operates freely and fairly. EU law has set rules that apply across the UK and guarantee consistent approaches in a number of policy areas, including some that are otherwise devolved. The Government wants to work closely with the devolved administrations to review the powers that will return from the EU and determine where consistency will continue to be needed. Common frameworks or approaches might be needed to allow businesses to operate across the UK and ensure that consumers get the best deal - this was something explicitly acknowledged in the Welsh Government's White Paper. They might also be necessary to help the UK to fulfil its international obligations and strike ambitious trade agreements, to provide security and justice to all of UK citizens, no matter where they live, or to protect common resources.
26. The Bill provides the space for detailed discussions to take place on where frameworks may to be needed, by replicating the current rules set by the EU through UK legislation. As a transitional arrangement, devolved institutions will continue to be bound by these rules. This provides the certainty that people and businesses across the UK need on where and how laws apply as we exit the EU and helps prevent problematic divergence. The UK Government expects that the outcome of this process of discussion on powers returning from the EU will lead to a significant increase in the decision making powers for the devolved administrations. In creating this transitional arrangement, the Bill ensures that no decision-making power is taken away from the devolved administrations as we leave the EU.
27. The Bill then provides a power to release areas of policy to the devolved administrations by Order in Council once agreement has been reached that a particular area does not require a common approach. The Government's firm

view is that common frameworks should only be established where they are needed. Where an area of policy is released from the transitional arrangement, the relevant devolved legislature will be able to modify, or confer on the relevant administration a power to modify, retained direct EU law in that area.

28. Furthermore, the Bill ensures that, the discretion currently available to the devolved administrations in, for example, implementing EU Directives is preserved. For example, where an EU Directive sets out a minimum environmental standard, the devolved administrations have the discretion to set a more stringent standard and that discretion will be maintained.
29. The principle at the heart of the development of future frameworks is honouring and protecting both the letter and spirit of each of the devolution settlements. We have a long history of devolution in the UK and we remain committed to this going forward.
30. We are mindful of the recent changes to the Welsh devolution settlement, through the Wales Act 2017, that are in the process of being implemented. The move to the reserved powers model will support better joint working through increased clarity on how and where we will need common frameworks in future to ensure a smooth exit from the EU. Going through this process will ensure all parts of the UK deliver on our aim that powers and policies ultimately sit closer to the people of the United Kingdom and are led by the best-placed government to deliver that.
31. The Government is committed to working closely with the devolved administrations on an approach to returning powers from the EU that works for the whole of the UK and reflects the devolution settlements of Scotland, Wales and Northern Ireland. This emphasises the need to work together to develop these. There is agreement between the Scottish, Welsh and UK Governments that common frameworks will be necessary in some areas and we have together agreed a set of principles that will underpin our work to consider where such frameworks will be needed and where they will not.
32. We are keen to progress these discussions at pace and agree, subject to the EU negotiations, areas where common frameworks are not needed and powers can be released to the devolved administrations as soon as possible. We have agreed a programme of intense discussions with the Welsh Government, led by the First Secretary of State, to take this forward. Where it is decided that a common approach isn't needed, the Bill provides for the power to be released from the transitional arrangement through the Order in Council procedure, which requires the approval of both Houses of Parliament and the relevant devolved legislature.

Continuity Bill

33. We do not agree that a 'Continuity Bill' is needed. The European Union (Withdrawal) Bill will enable the whole of the UK to leave the European Union in a smooth and orderly way. It provides the maximum certainty to business, consumers and everybody in our country by ensuring we have a functioning statute book on day one.
34. The Bill makes clear the role of the devolved administrations in delivering an orderly exit from the EU. The Bill preserves existing decision-making powers and provides new powers, for example, the power to make corrections to domestic legislation in devolved areas.
35. We have already started detailed discussions on common frameworks that will allow us to accelerate the process of ensuring powers that previously sat with Brussels sit closer to people than ever before, whilst protecting the rights, interests and certainty of people across the UK.
36. Separately, we have announced our intention to bring forward further primary legislation to implement the agreement we hope to reach with the EU into UK law. This will be known as the Withdrawal Agreement and Implementation Bill, and means that the major elements set out in the Withdrawal Agreement will be directly implemented into UK law by primary legislation.
37. Of course, we do not yet know the exact details of this Bill and are unlikely to do so until the negotiations are nearer completion. However, we expect this Bill to cover the contents of the Withdrawal Agreement, that includes issues such as – an agreement on Citizens rights, any financial settlement and the details of an implementation period agreed between both sides. As with all legislation, once the bill is further developed the Government will consider whether the Sewel convention applies to it in the normal way.

Annex B: Response to written questions from the Constitution and Legislative Affairs Committee and the External Affairs and Additional Legislation Committee

Delegated powers to make corrections

Question 1: Why does the European Union (Withdrawal) Bill ('the Bill') only provide Devolved Ministers with a power to correct EU-derived domestic legislation, whilst providing a broader power for UK Ministers to correct the entire body of EU retained law?

The European Union (Withdrawal) Bill provides powers for devolved ministers so that they can correct domestic legislation and ensure we have a functioning statute book as we leave the EU. Parts of retained direct EU law will also need to be corrected as we leave. This is law that applies consistently across all EU Member States and therefore all parts of the UK, even in an area that is otherwise devolved.

As our priority is to provide maximum certainty and continuity to people and businesses as we leave the EU, the UK Government will correct direct EU law so that it continues to work appropriately for all parts of the UK. This will provide a stable base from which we can progress our discussions and more detailed analysis on where we need to retain common approaches and where we do not. The UK Government has also committed to consult the Welsh Government where corrections are made to direct EU law in an area that is otherwise devolved. The UK Government's power in clause 7 is limited in scope and time – it can only be used to correct deficiencies that arise as a result of leaving the EU, and expires two years after exit day.

Question 2: In its open letter to Members of Parliament, the External Affairs and Additional Legislation Committee concluded that:

“restricting the involvement of the Welsh Ministers and the Assembly to correcting only EU-derived domestic legislation in devolved areas makes for a less efficient exit process.”

The Committee's reasoning for this is:

“Welsh Government and Welsh public bodies are responsible for implementing EU law in devolved areas, and have been for 20 years. They hold the knowledge that is required to make sensible corrections to EU law in devolved areas. If UK Ministers were to seek to make corrections in devolved areas, they would need to seek the expert input of the Welsh Government and Welsh public bodies before drafting such corrections. Enabling the Welsh

Ministers and the Assembly to correct all aspects of EU-derived law in devolved areas is a more efficient, and constitutionally appropriate, approach to correcting EU-derived law in devolved areas.”

What is your response to this view?

There are a number of corrections that will need to be made to ensure we have a functioning statute book on exit. For the UK Government, we estimate between 800 - 1000 SIs, which includes corrections to retained direct EU law. Where corrections need to be made to retained direct EU law in an area that is otherwise devolved, the UK Government has recognised that the devolved administrations will have specific views and will consult the relevant devolved administration on the appropriate correction. It is right that there is a UK-wide correction for this type of law given that it currently applies consistently across the UK.

The Bill preserves everything that the devolved administrations could do before we leave the EU so that they may continue to act in the same way after we leave as they could before. Direct EU law has never previously been within the Welsh Government’s competence as this law flows directly into our statute book through section 2(1) of the European Communities Act 1972. The Welsh Government and Welsh public bodies do not currently have discretion to amend, repeal or do anything to contravene this directly applicable EU law, such as EU Regulations.

However, making sure the statute book works for exit day will be a joint endeavour. The Government wants to work closely with the devolved administrations throughout the exit process to deliver laws that function correctly across the UK in time for exit. The UK Government recognises the importance of the input of the devolved institutions and for that reason we will, as stated above, consult the Welsh Government when using the powers in the Bill to amend direct retained EU law to make sure we deliver the right outcomes for Wales.

Concurrent powers

Question 3: Why do UK Ministers need concurrent powers to correct EU derived domestic legislation in Welsh devolved policy areas?

The use of concurrent powers is an established part of the devolution settlements and comes with clear benefits. This is a sensible mechanism for allowing us to work together with the devolved administrations to deliver a complete and functioning statute book. This will be most suitable where it is agreed that it more efficient for the UK Government to legislate or where it is agreed that a single set of rules would be easier for individuals and businesses.

This approach means that, where it makes practical sense for regulations to be made once for the whole UK, it is possible for this to happen, as is currently the case for implementing EU law under section 2(2) of the ECA 1972.

We have made a clear commitment that the UK Government will not normally use these powers to amend legislation in devolved areas without the agreement of the relevant devolved administration, and not without first consulting them.

Question 4: The External Affairs Committee concluded that such powers are not constitutionally appropriate and that the Assembly should be accountable “for scrutinising the legislation for which it is accountable to the electorate for delivering”. What is your response to this view?

The UK Government agrees that it is for the National Assembly for Wales to scrutinise legislation which the Welsh Government lays before it. The Bill establishes scrutiny arrangements so that the Assembly can do that where the Welsh Government uses its powers.

Concurrent powers allow us to work with the devolved administrations to make one set of regulations where we are following the same approach. This follows the practice established in s2(2) of the European Communities Act 1972. For example, the UK, Scottish and Welsh Governments, and the Northern Ireland Executive jointly determined how to implement the elements of the Marine Strategy Framework Directive (Directive 2008/56/EC) that related to devolved matters, and agreed that this would be delivered through a single set of regulations made by UK Ministers (the Marine Strategy Regulations 2010).

Question 5: Do you intend to table amendments to remove the UK Ministers’ concurrent powers from the Bill, as suggested by External Affairs and Additional Legislation Committee?

Question 6: If you do not intend to table amendments to remove these concurrent powers from the Bill, will you consider tabling amendments to provide duty to consult both the Assembly and Welsh Ministers on the face of the Bill?

The UK Government is aware that such an amendment, among others, has been tabled to the Bill in the House of Commons. We will have the opportunity to debate those fully during the Bill’s Committee Stage and will not be able to pre-empt that debate.

While we remain open to suggestions on how to ensure the Bill works, our priority is to deliver a functioning statute book in all parts of the UK that will provide certainty and continuity for people and businesses. Providing for concurrent powers

complements the tools we and the devolved administrations have at our disposal to deliver the outcome of the referendum and a smooth exit from the EU.

Legislative consent

Question 7: Please explain why you do not believe that the Assembly's consent is required for Clauses 7 and 9 of the Bill.

There are two tests for whether a clause meets the test for legislative consent from the Assembly. The first is whether the clause would be within the legislative competence of the assembly, and the second is whether the clause would alter the legislative competence of the assembly. Our technical analysis indicates that clauses 7 and 9 do not meet either of those criteria and so they alone do not trigger the legislative consent process.

We sought legislative consent for the Bill when it was introduced. It is for the Welsh Assembly to decide whether it gives that consent.

Question 8: Will the UK Government proceed with the Bill if it does not obtain the consent of the devolved legislatures?

Question 9: Do you believe that you can obtain the consent of the Assembly without having accepted the Welsh Government's amendments?

We want to make the positive case for legislative consent and work closely with the devolved administrations and legislatures to achieve this. Crucial to understanding the Bill is the work on common frameworks – determining the areas where frameworks will and will not be required will reduce the scope and effect of clause 11.

Question 10: If EU 'continuity bills' are introduced in Scotland and Wales, would the UK Government seek to challenge these in the Supreme Court or to revoke them by an Act of Parliament?

We do not agree that a 'Continuity Bill' is needed. The European Union (Withdrawal) Bill will enable the whole of the UK to leave the European Union in a smooth and orderly way. It provides the maximum certainty to business, consumers and everybody in our country by ensuring we have a functioning statute book on day one.

The Bill makes clear the role of the devolved administrations in delivering an orderly exit from the EU. The Bill preserves existing decision-making powers and provides new powers, for example, the power to make corrections to domestic legislation in devolved areas.

We have already started detailed discussions on common frameworks that will allow

us to accelerate the process of ensuring powers that previously sat with Brussels sit closer to people than ever before, whilst protecting the rights, interests and certainty of people across the UK.

Question 11: Will you bring forward amendments to narrow the scope of the powers proposed for ministers?

The powers in the Bill are essential to delivering a smooth and orderly exit. For example, the power in clause 7 is designed to make changes, mostly of a technical nature, to redundant references within retained EU law.

This is essential to ensuring our legislation remains consistent and continues to function effectively once we leave the EU. It is also key to securing maximum certainty that the rights and protections currently enjoyed in the UK will continue after exit day.

But we have also been clear that we will give proper consideration to sincere suggestions for how this Bill can be improved to make sure that it does deliver that certainty. We have opened a dialogue with the Welsh and Scottish Governments on the amendments that they have proposed to understand their positions and, since these have been tabled by MPs, we will respond to these fully in the House of Commons at Committee Stage.

Question 12: Does the Bill allow for the term 'exit day' to be defined differently for different clauses in the Bill?

The Government has brought forward an amendment to clause 14 which will set 'exit day' as 11pm on 29 March 2019. This will make clear that 11pm on 29 March 2019 will be the only date and time of exit.

Question 13: Why does the UK Government consider it appropriate for Ministers to have the power to amend the Bill itself (using the powers provided to them by Clause 17)?

Question 14: Do you intend to table amendment to Clause 17 to restrict the power of UK Ministers to amend the Bill?

Clause 17 is a technical provision to smooth the introduction of change to the statute book in consequence of the provisions of the Bill. It **cannot** be used to amend the Bill itself. Only clause 9 can do this. This is necessary because – while we cannot pre-empt the negotiations – it is crucial that we have sufficient flexibility to make changes to the Bill to ensure that its provisions don't contradict the terms of our withdrawal, for example, in relation to in-flight CJEU cases. Without this flexibility, we put at risk our ability to deliver maximum legal certainty for UK businesses and

people, and could find ourselves in breach of the withdrawal agreement as a consequence of contradictory provisions in our domestic legislation.

Scrutiny procedures

Question 15: Why doesn't the Bill allow the Assembly to determine its own procedures for the scrutiny of subordinate legislation arising as a consequence of the Bill?

The Bill respects the rights of the Assembly to amend the scrutiny procedures. Under GoWA, as amended by the Wales Act 2017, it is within the competence of Assembly to set the procedures for subordinate legislation making powers, even if the enactment conferring the power is protected. The status of the Bill as a protected enactment is without prejudice to the Assembly's ability to make different provisions for scrutiny of the powers the Bill gives to Welsh Ministers.

The UK Government recognises the timing presents challenges in bringing forward new primary legislation to change the procedures while also dealing with the wider programme of EU exit legislation that the Assembly will need to make in preparation for exit day. For that reason, the UK Government has made an open offer to hear the Assembly's views on which procedures should apply in the Bill for the scrutiny of the Welsh Ministers' powers so as to further consider how to streamline any preferred changes.

Question 16: Why didn't you consult the Assembly, prior to the Bill's introduction, about the scrutiny procedures for delegated legislation to be made by the Welsh Ministers?

In conferring significant new powers on ministers in the devolved administration, it is right that the Bill sets out procedures for the scrutiny of those powers. Legislative scrutiny is a crucial part of our democratic process and it would not be right to introduce a Bill containing powers such as these without making any provision for how they will be scrutinised.

The approach taken was to apply procedures that are consistent with those for the UK ministers' powers, with the exception of the 'made affirmative' procedure as this is a less common procedure (where we have invited the devolved administrations to consider whether such a procedure is necessary or appropriate in the particular contexts of their legislatures). And then, as has already been stated, to make sure that it is within the Assembly's competence to change those procedures should you so wish.

The UK Government has been clear that it wants to hear the views of the Committee, and those of Assembly Members more widely, on the appropriate scrutiny arrangements. Any further detail that the Committee can provide on what procedures should apply to these powers would be welcome and consideration will be given to how best to account for those views.

Question 17: Do you agree that scrutiny procedures set for Westminster by the Bill may not be suitable or operable in the devolved legislatures?

The Government welcomes the views of the Committee on what procedures for scrutiny by the National Assembly for Wales should apply to the use of the powers in the Bill by Welsh Ministers. The approach taken in the Bill is that where it confers powers on devolved authorities it is right that it should also provide scrutiny requirements for the exercise of those powers. A logical starting point is for the requirements to be consistent with those attached to the UK ministers' powers.

However, the Government has also considered the appropriateness of procedures as they apply in the devolved legislatures. For that reason the Bill, as introduced, does not include the 'made affirmative' procedure for devolved authorities' powers because this is a less common procedure and the parallels in the devolved legislatures less well established. The Government has invited the devolved administrations, and invites the Committee as representatives of the National Assembly, to comment on the appropriateness of that procedure.

Common policy frameworks

Question 18: How will you ensure that discussions on common policy frameworks will be transparent and open to scrutiny by all UK legislatures?

The UK Government agrees that there should be transparency around the frameworks process so that it is open to scrutiny, and takes very seriously the views of the devolved legislatures on the issue of future common frameworks. We welcome and value their contributions as discussions on these develop.

We have already started discussing these issues with the Assembly through this exchange of correspondence and in the Committee appearances of Ministers last week. Ministers confirmed that they were happy to return to the committees to discuss progress on these matters in the future. Furthermore, officials have been engaging with Assembly officials since the summer on the content of the EU (Withdrawal) Bill and we hope to continue that dialogue on the Bill and related issues over the coming months. Meanwhile, we will continue to intensify our engagement on frameworks with a wide range of interested groups.

Question 19: What role will stakeholders have in the development and agreement of common policy frameworks and what consultation mechanisms will be put in place?

It is of course vital that stakeholders across the UK have the opportunity to feed into the discussions on common frameworks as these are developed. We have already begun to explore some of the key issues with existing stakeholder groups and will be increasing our engagement in parallel to the detailed discussions we are having with the devolved administrations. For example, Robin Walker MP, the Parliamentary Under-Secretary of State for Exiting the European Union, attended the Expert Implementation Panel for Wales on Monday 6 November, which is led by the Secretary of State for Wales, to discuss the concerns and interests of businesses in Wales.

UK Government departments will also continue their engagement with stakeholders on specific policy areas.

Question 20: The JMC (EN) Communiqué from 16 October states: “It will be the aim of all parties to agree [...]”. Does this allow scope for a common policy framework to be imposed by the UK Government in the event of one of the parties not agreeing?

We will look to agree common frameworks wherever possible, which is why we are working closely with the devolved administrations on the detail of where frameworks need to be retained in the future, what these should be and importantly, also where they are not necessary. Those discussions are ongoing.

STATUTORY INSTRUMENTS

2017 No. 1179 (C. 111)**CONSTITUTIONAL LAW****DEVOLUTION, WALES****The Wales Act 2017 (Commencement No. 4) Regulations 2017***Made* - - - -*29th November 2017*

The Secretary of State, in exercise of the powers conferred by section 71(3), (4) (6) and (7) of the Wales Act 2017^(a), and having consulted the Welsh Ministers and the Presiding Officer of the National Assembly for Wales, makes the following Regulations:

Citation

1. These Regulations may be cited as the Wales Act 2017 (Commencement No. 4) Regulations 2017.

Principal Appointed Day

2. For the purposes of section 71(3) and the coming into force of section 3 of, and Schedules 1 and 2 to, the Wales Act 2017, the principal appointed day is 1st April 2018.

Commencement of other provisions of the Wales Act 2017

3. The following provisions of the Wales Act 2017 come into force on 1st April 2018—
- (a) section 4 (devolved Welsh Authorities);
  - (b) sections 5 to 8 (elections);
  - (c) sections 9 to 12 (other provision about legislation by the Assembly);
  - (d) section 13 (financial control, accounts and audit);
  - (e) sections 19, 20 and 22 (executive competence etc);
  - (f) sections 26 to 28 (road transport);
  - (g) sections 29 to 38 (harbours);
  - (h) section 39 (development consent for generating stations with 350MW capacity or less) for the purposes of Schedule 1 to the Wales Act 2017 (new Schedule 7A to the Government of Wales Act 2006^(b));
  - (i) sections 44 and 45 (equal opportunities);
  - (j) sections 46 and 47 (marine licensing and conservation);
  - (k) section 52 (water);

(a) 2017 c. 4.
(b) 2006 c. 32.

- (l) sections 53 to 58 (miscellaneous);
- (m) sections 65 to 68 (miscellaneous);
- (n) section 69(1) (consequential provision) in so far as it relates to the provisions in subparagraphs (q) and (r);
- (o) Schedule 3 (new Schedule 9A to the Government of Wales Act 2006);
- (p) Schedule 4 (new Schedule 3A to the Government of Wales Act 2006);
- (q) Schedule 6, Part 1 (amendments of the Government of Wales Act 2006); and
- (r) Schedule 6, Part 3 (other amendments) so far as not already in force, except for paragraphs 47 to 51, 61, 77, 78 and 81.

4. The following provisions of the Wales Act 2017 come into force on 1st October 2018—

- (a) sections 23 and 25 (onshore petroleum); and
- (b) Schedule 6, Part 2 (amendments relating to onshore petroleum).

5. The following provisions of the Wales Act 2017 come into force on 1st April 2019—

- (a) sections 39 to 42 (planning for electricity generating stations) so far as not already in force; and
- (b) Schedule 6, Part 3 (other amendments) so far as not already in force.

29th November 2017

Alun Cairns
Secretary of State for Wales
Office of the Secretary of State for Wales

EXPLANATORY NOTE

(This note is not part of the Regulations)

These Regulations are the fourth commencement Regulations made under the Wales Act 2017 (c. 4) (“the Act”).

Section 71 of the Act provides that section 3 and Schedules 1 and 2, which implement the new reserved powers model of devolution, come into force on the day appointed by the Secretary of State (“the Principal Appointed Day”). Regulation 2 provides that the Principal Appointed Day is 1st April 2018. In line with the requirements in section 71(3) of the Act, the Secretary of State has consulted with the Welsh Ministers and the Presiding Officer of the National Assembly for Wales before making these Regulations.

Section 71(4) of the Act provides that the Regulations made under section 71(3) may also appoint the date on which other provisions of the Act come into force. Regulation 3 commences the majority of the provisions of the Act on the same day as section 3 and Schedules 1 and 2, as they are directly linked to the reserved powers model of devolution provided for in section 3 of, and Schedules 1 and 2 to, the Act.

Regulation 4 provides that sections 23 and 25 of, and Part 2 of Schedule 6 are commenced on 1st October 2018.

Regulation 5 provides that sections 39 to 42 (so far as not already in force), and Part 3 of Schedule 6 (so far as not already in force) are commenced on 1st April 2019.

NOTE AS TO EARLIER COMMENCEMENT REGULATIONS

(This note is not part of the Regulations)

<i>Provision</i>	<i>Date of Commencement</i>	<i>S.I. No.</i>
Section 21	7th January 2018	2017/893

Section 24	6th March 2018	2017/1069
Section 49	7th January 2018	2017/893
Section 59	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Section 60	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Section 61	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Section 62	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Section 63	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Section 64	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Section 69(1) (partially)	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Schedule 5	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351
Schedule 6 (partially)	See regulation 2 of S.I. 2017/351	2017/351

© Crown copyright 2017

Printed and published in the UK by The Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Jeff James, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

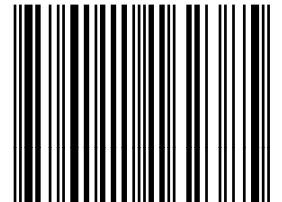
£4.25

UK201711301003 12/2017 19585

<http://www.legislation.gov.uk/id/uksi/2017/1179>

Tudalen y pecyn 74

ISBN 978-0-11-116238-5

9 780111 162385

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Ymatebion i'r ymgynghoriad ar y cynigion i ddatblygu Deddf ar ddehongli deddfwriaeth Cymru
DYDDIAD	6 Rhagfyr 2017
GAN	Jeremy Miles AC, Cwnsler Cyffredinol Cymru

Mae'r rhan fwyaf o ddeddfwrfeydd ar draws y Gymanwlad wedi deddfu rheolau ar sut y dylid gweithredu eu deddfwriaeth a'i dehongli. Fodd bynnag, nid yw Cynulliad Cyffredinol Cymru (yn wahanol i bob un o ddeddfwrfeydd eraill y DU) wedi gwneud hynny hyd yma. Yn hytrach, mae deddfwriaeth Cymru yn cael ei dehongli yn unol â Deddf Ddehongli 1978, Deddf Senedd y Deyrnas Unedig (DU). Mae'r Ddeddf honno mewn bodolaeth ers bron i 40 mlynedd bellach, yn Saesneg yn unig (ac mae'n cynnwys diffiniadau sy'n gymwys ar draws y llyfr statud). Nid yw'r Ddeddf mor glir a hygyrch ag y gallai fod.

Argymhellodd Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol y Pedwerydd Cynulliad Cenedlaethol y dylai'r Llywodraeth ddatblygu Deddf ddehongli ar wahân, wedi'i theilwra'n benodol i Gymru, er mwyn sicrhau dealltwriaeth well o ddeddfwriaeth Cymru. Fel rhan o raglen ehangach Llywodraeth Cymru ar gyfer gwella hygyrchedd cyfraith Cymru, ac fel ymateb i argymhelliad y Pwyllgor, cyhoeddodd fy rhagflaenydd ymgynghoriad ar gynnig o'r fath yn gynharach eleni. Daeth yr ymgynghoriad i ben ym mis Medi ac rwy'n falch o gyhoeddi'r crynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad hwnnw heddiw.

Derbyniwyd 17 o ymatebion o bob cwr o'r DU oddi wrth weithwyr cyfreithiol proffesiynol, y farnwriaeth, academyddion, unigolion a'r trydydd sector. Rwy'n ddiolchgar i bob un a anfonodd ymateb i'r ymgynghoriad ac a gyfrannodd mor hael i rannu eu gwybodaeth a'u profiad o'r fframwaith deddfwriaethol presennol. Rwy'n falch bod yr ymatebwyr yn cefnogi'r egwyddor o greu darpariaethau dehongli statudol dwyieithog, wedi'u teilwra'n benodol i Gymru.

Mae'r ymatebion wedi bod yn arbennig o ddefnyddiol i nodi'r meysydd lle bydd yn bwysig cynnal rhywfaint o gysondeb â'r trefniadau presennol. Maent hefyd yn tynnu sylw at y meysydd hynny lle y gallwn ni fanteisio ar gyfleoedd i arloesi, drwy wneud newidiadau a fydd yn adlewyrchu cyfansoddiad Cymru yn well. Yn unol â'm rhaglen ar gyfer gwella hygyrchedd cyfraith Cymru, rwy'n awyddus i roi sicrwydd ac eglurder i ddefnyddwyr

deddfwriaeth Cymru fel bod modd iddynt gael mynediad ati a'i defnyddio'n gwbl hyderus.

Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn ffynhonnell werthfawr o safbwyntiau, gwybodaeth a syniadau a fydd yn gymorth ar gyfer datblygu darpariaethau dehongli statudol i Gymru. Byddaf yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am ein gwaith yn y maes hwn maes o law.

Mae'r crynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad ar gael yma:

<https://ymgyngoriadau.llyw.cymru/ymgyngoriadau/dehongli-cyfreithiau-cymru-deddf-dehongli-i-gymru>

<https://consultations.gov.wales/consultations/interpreting-welsh-law-interpretation-act-wales>

Llywodraeth Cymru
Ymgynghoriad – crynodeb o'r ymatebion

Dehongli deddfwriaeth Cymru

Ystyried Deddf ddehongli i Gymru

Rhagfyr 2017

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

Trosolwg

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'r ymatebion a dderbyniodd Llywodraeth Cymru i'r ymgynghoriad *Dehongli deddfwriaeth Cymru – ystyried Deddf dehongli i Gymru*.

Cynulleidfa

Deddfwyr, gweithwyr proffesiynol cyfreithiol, y farnwriaeth, cyrff cynrychioliadol, cyrff y sector cyhoeddus, grwpiau â buddiant, y sector gwirfoddol, ac unigolion sydd â buddiant yn hygyrchedd a dehongliad statudol cyfraith Cymru.

Camau i'w cymryd

Er gwybodaeth yn unig.

Rhagor o wybodaeth

Dylid anfon ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon i:

Swyddfa'r Cwnsleriaid Deddfwriaethol

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

E-bost: LegislativeCounsel@gov.wales

Rhif ffôn: 0300 025 0375

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen hon ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru yn:

<https://ymgyngoriadau.llyw.cymru/ymgyngoriadau/dehongli-cyfreithiau-cymru-deddf-dehongli-i-gymru>

Cynnwys

Pennod 1 – Cyflwyniad.....	5
Cynigion.....	5
Ymatebion i'r ymgynghoriad.....	5
Pennod 2 – Crynodeb o'r themâu allweddol.....	7
Cydnabyddiaeth o'r mater "dwy Ddeddf" a'r angen i leihau ar y cymhlethdod a achosir gan hyn.....	7
Gwybod pa Ddeddf ddehongli sy'n gymwys.....	7
Perygl o wro'n rhy bell oddi wrth Ddeddf 1978.....	7
Tueddiad at ddatrys y mater ar lefel y DU neu Gymru a Lloegr.....	7
Mynd i'r afael â'r diffyg diffiniadau o eiriau ac ymadroddion yn y Gymraeg yn Neddf 1978.....	8
Safoni termau Cymraeg.....	8
Y Gymraeg a rhywedd.....	8
Cyfathrebu electronig.....	8
Pennod 3 – Crynodeb o'r ymatebion yn ôl cwestiwn.....	9
Cynigion ar gyfer diwygio.....	9
Y mater 'dwy Ddeddf'.....	11
Newidiadau i'r 'rheolau craidd'.....	13
Materion eraill y gellid mynd i'r afael â hwy mewn Deddf ddehongli newydd i Gymru.....	16
Effaith ar y Gymraeg.....	17
Materion eraill a godwyd gan ymatebwyr.....	19
Hygyrchedd Cyfraith Cymru.....	19
Y Gymraeg.....	20
Rhagor o sylwadau.....	20
Atodiad A – Rhestr o ymatebwyr.....	21

Pennod 1 – Cyflwyniad

---

1. Defnyddir Deddfau dehongli i fyrhau a symleiddio deddfwriaeth. Maent yn egluro effaith cyfraith statud drwy sefydlu rheolau dehongli, ac yn byrhau cyfreithiau drwy fabwysiadu darpariaethau safonedig (diffiniadau o eiriau a thermau a ddefnyddir yn gyffredin er enghraifft) nad oes angen iddynt gael eu hailadrodd wedyn. Ar hyn o bryd, mae'r holl gyfreithiau sy'n gymwys yng Nghymru yn cael eu dehongli drwy gyfeirio at Ddeddf Senedd y DU, sef Deddf Dehongli 1978 (Deddf 1978).
2. Ar 19 Mehefin 2017 cafodd y ddogfen *Dehongli deddfwriaeth Cymru – ystyried Deddf ddehongli i Gymru*¹ ei chyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru i fod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad dros gyfnod o 12 wythnos a daeth i ben ar 11 Medi 2017.

Cynigion

3. Ystyriwyd wrth ymgynghori a ddylai Llywodraeth Cymru ddatblygu Deddf ddehongli newydd i Gymru neu ddiwygio Deddf 1978 drwy atgynhyrchu Atodlen 1 y Ddeddf honno yn y Gymraeg. Pe byddai Deddf newydd yn cael ei datblygu, roedd yr ymgynghoriad polisi hefyd yn gofyn beth y dylid ei gynnwys yn y Ddeddf honno.

Ymatebion i'r ymgynghoriad

4. Cyhoeddwyd yr ymgynghoriad ar wefan Llywodraeth Cymru a chafodd ei anfon drwy'r e-bost at randdeiliaid ag iddynt fuddiant uniongyrchol yn hygyrchedd a dehongliad statudol y gyfraith sy'n gymwys yng Nghymru. At hynny, anfonwyd negeseuon e-bost rheolaidd at y rhanddeiliaid yn ystod y cyfnod ymgynghori. Gwelwyd y tudalennau ar wefan Llywodraeth Cymru 1,100 o weithiau, gan gynnwys gweld y fersiwn Gymraeg 106 o weithiau.
5. Derbyniwyd 17 o ymatebion ysgrifenedig oddi wrth randdeiliaid. Cafwyd ymatebion gan unigolion a sefydliadau sy'n cynrychioli gwahanol sectorau ar draws Cymru a'r DU.
6. Gallai'r ymatebwyr gyflwyno eu safbwyntiau a'u sylwadau ar bapur neu ar-lein, yn y Gymraeg neu'r Saesneg.
7. Rydym yn ddiolchgar i bawb a gyflwynodd ymatebion i'n cynigion ymgynghori. Mae'r ymatebion yn cynnwys cyfoeth o safbwyntiau, gwybodaeth a syniadau a

---

¹ <https://ymgynghoriadau.llyw.cymru/ymgynghoriadau/dehongli-cyfreithiau-cymru-deddf-dehongli-i-gymru>

fydd yn cael eu defnyddio i lywio'r cynigion deddfwriaethol a'r rhaglen ehangach ar gyfer gwella hygyrchedd cyfraith Cymru.

8. Mae crynodeb o'r ymatebion i bob cwestiwn i'w gweld isod. Amgaeir rhestr o'r ymatebwyr i'r ymgynghoriad yn Atodiad A. Mae'r ymatebion i'r cwestiynau unigol i'w cael ar wefan Llywodraeth Cymru:
<https://ymgyngoriadau.llyw.cymru/ymgyngoriadau/dehongli-cyfreithiau-cymru-deddf-dehongli-i-gymru>
9. Atebodd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr bob cwestiwn. Rhoddodd rhai ohonynt sylwadau eraill hefyd, sydd wedi'u dadansoddi a'u nodi.
10. Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd yn dymuno i'w sylwadau gael eu defnyddio'n ddienw nodi hynny wrth ymateb. Dewisodd un o'r ymatebwyr wneud hynny felly mae ei enw wedi cael ei dynnu o'r wybodaeth yn y ddogfen hon.

Pennod 2 – Crynodeb o'r themâu allweddol

---

11. Cododd y themâu allweddol a ganlyn yn yr ymatebion i'r ymgynghoriad.

Cefnogaeth ar gyfer yr egwyddor y dylid mabwysiadu darpariaethau dehongli dwyieithog, wedi'u teilwra'n benodol i Gymru

12. Yn gyffredinol, cefnogai'r ymatebwyr y cynnig yn yr ymgynghoriad i wneud darpariaeth ddwyieithog, wedi'i theilwra'n benodol, ynghylch dehongli deddfwriaeth Cymru.

Cydnabyddiaeth o'r mater "dwy Ddeddf" a'r angen i leihau ar y cymhlethdod a achosir gan hyn

13. Nid yw Deddf newydd sy'n darparu fel bod modd gwneud dehongliad statudol o gyfraith Cymru yn golygu na fyddai Deddf 1978 yn gymwys bellach i ddeddfwriaeth sy'n cael effaith ar Gymru. Mynegodd rhai o'r ymatebwyr bryderon am y dryswch y byddai cael dwy Ddeddf ddehongli yn ei achosi i ddefnyddwyr deddfwriaeth, ac roeddynt o'r farn y dylid lleihau ar unrhyw gymhlethdod.

Gwybod pa Ddeddf ddehongli sy'n gymwys

14. Roedd amrywiaeth barn ynghylch sut y gellid egluro wrth ddarllenwr deddfwriaeth p'un ai Deddf 1978 neu'r Ddeddf newydd fyddai'n gymwys. Nid oedd mwy o gefnogaeth i unrhyw un dull yn benodol, fodd bynnag.

Perygl o wyro'n rhy bell oddi wrth Ddeddf 1978

15. Roedd rhai ymatebwyr yn awyddus i weld y cyfle yn cael ei gymryd i arloesi, a dywedodd y rhan fwyaf ohonynt eu bod o blaid moderneiddio'r rheolau yn Neddf 1978 mewn Deddf newydd i Gymru. Mynegodd ymatebwyr bryderon hefyd, fodd bynnag, ynglŷn â gwyro'n rhy bell o'r trefniadau presennol.

Tueddiad at ddatrys y mater ar lefel y DU neu Gymru a Lloegr

16. Roedd amryw o'r ymatebwyr yn falch iawn bod Llywodraeth Cymru yn ystyried moderneiddio'r rheolau ar ddehongli statudol i Gymru. Er hynny, ystyriai rhai ohonynt mai Llywodraeth y DU ddylai gymryd y cyfle (neu efallai y dylai'r Llywodraethau weithredu ar y cyd) i naill ai moderneiddio Deddf 1978 ar gyfer Cymru a Lloegr, neu foderneiddio pob Deddf ddehongli sydd ar waith yn y DU.

Mynd i'r afael â'r diffyg diffiniadau o eiriau ac ymadroddion yn y Gymraeg yn Neddf 1978

17. Roedd y rhan fwyaf, os nad pob un, o'r ymatebwyr yn cydnabod ei bod hi'n broblem mai yn Saesneg yn unig y mae Atodlen 1 i Ddeddf 1978 (yr Atodlen o ddiffiniadau o eiriau ac ymadroddion), ac roeddynt o blaid mynd i'r afael â hyn.

Safoni termau Cymraeg

18. Galwodd rhai o'r ymatebwyr ar Lywodraeth Cymru i gymryd y cyfrifoldeb am safoni terminoleg Gymraeg.

Y Gymraeg a rhywedd

19. Cydnabu'r ymatebwyr nad yw'r ffaith bod enwau yn cael eu rhannu yn rhai benywaidd a gwrywaidd yn y Gymraeg yn cael ei adlewyrchu yn y rheol bresennol ar rywedd yn Neddf 1978. Dywedodd rhai o'r ymatebwyr hynny y dylid unioni hyn mewn unrhyw ddeddfwriaeth newydd. Roedd rhai o'r ymatebwyr hefyd o'r farn y gellid mynd i'r afael â materion gramadegol eraill (er enghraifft treigladau) mewn Deddf newydd.

Cyfathrebu electronig

20. O blith y rheini a fynegodd farn am sut y dylid mynd i'r afael â'r rheol yn Neddf 1978 ynghylch cyflwyno dogfennau, roedd y rhan fwyaf, os nad pob un ohonynt, yn cefnogi'r syniad o gynnwys dulliau cyfathrebu electronig.

Pennod 3 – Crynodeb o'r ymatebion yn ôl cwestiwn

Cynigion ar gyfer diwygio

21. Edrychodd yr ymgynghoriad ar yr opsiynau ar gyfer diwygio'r gyfraith yn ymwneud â dehongli deddfwriaeth sy'n gymwys yng Nghymru. Mae'r rhan hon o'r crynodeb o'r ymgynghoriad yn nodi'r ymatebion i'r cwestiynau ynghylch y ddau opsiwn ar gyfer diwygio:
  - a. diwygio Deddf 1978;
  - b. creu Deddf ddehongli newydd i Gymru.

Cwestiwn 1: A ddylem fewnosod atgynhyrchiad o Atodlen 1 i Ddeddf Dehongli 1978 yn Gymraeg yn y ddeddf honno neu a ddylem geisio cymhwyso Deddf ddehongli i Gymru i gymaint o ddeddfwriaeth Gymraeg â phosibl?

22. O'r 15 o ymatebion a ddaeth i law i'r cwestiwn hwn, roedd y rhan fwyaf yn dweud y dylai'r Ddeddf sy'n llywodraethu'r modd y dehonglir cyfraith Cymru fod ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg. Dywedwyd hefyd y dylai'r Ddeddf honno ddarparu fel bod modd dehongli termau Cymraeg mewn statudau.
23. Credai pedwar o'r ymatebwyr y dylid atgynhyrchu Atodlen 1 i Ddeddf 1978 yn Gymraeg a'i mewnosod yn Neddf 1978. Nododd ymatebwyr y byddai gweithredu fel hyn yn codi proffil y Gymraeg drwy ei gosod mewn darn allweddol o ddeddfwriaeth Senedd y DU.
24. Fodd bynnag, roedd gwahaniaeth barn ynghylch beth y dylid ei gynnwys yn yr Atodlen. Awgrymodd Huw Williams a Clare Hardy (o gwmni cyfreithwyr Geldards) y dylid hepgor termau nad ydynt yn berthnasol yng nghyd-destun Cymru, megis "*London Borough*". Dywedodd rhai ymatebwyr hefyd y gellid mynd gam ymhellach wrth gyfieithu Atodlen 1 i Ddeddf 1978 a chynnwys cyfieithiad o eiriau a diffiniadau ychwanegol. Yn ôl Comisiynydd y Gymraeg, fodd bynnag, dylid cynnwys pob term (hyd yn oed y rheini yr ymddengys y gellid eu hepgor yng nghyd-destun Cymru) yn yr Atodlen i helpu siaradwyr Cymraeg sy'n dymuno cyfeirio at gyfraith Lloegr.
25. Roedd pedwar ymatebydd yn ffafrio cael Deddf newydd i Gymru. Ym marn Cymdeithas Ddysgedig Cymru, gan mai diben Deddf ddehongli yw bod yn gymorth ar gyfer dehongli statudol, a helpu'r darllenydd, felly, i ddeall bwriad y ddeddfwrfa, "*it would be incongruous to insert into [the 1978 Act, an Act of the UK Parliament] a schedule concerning the intentions of a different legislature*".

26. Yn ôl Dr Catrin Fflur Huws, fodd bynnag, dylid dechrau drwy ddiwygio Deddf 1978 ar lefel y DU. Drwy wneud hynny, byddai'r Ddeddf yn darparu fel bod modd gwneud dehongliad statudol mewn perthynas â phob darn o ddeddfwriaeth y DU ond byddai iddi benodau ar wahân i Gymru, Gogledd Iwerddon a'r Alban.
27. Fel ymateb i gwestiwn 1, cododd amryw o ymatebwyr bryderon y gallai'r ddwy Ddeddf ddehongli sy'n gymwys i gyfraith Cymru beri dryswch o bosibl ac arwain at fwy o gymhlethdod – eir i'r afael â hyn mewn perthynas â chwestiynau 3 a 4 isod.

Cwestiwn 2: A ydych yn cytuno â manteision posibl Deddf ddehongli i Gymru a nodir yn y papur ymgynghori hwn?

28. O'r 12 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, roedd pob un yn gytûn bod yna rai manteision ynghlwm wrth gael Deddf newydd benodol i Gymru. Atebodd tri ymatebydd "ydw" neu "ydyn" yn syml i'r cwestiwn hwn heb roi unrhyw sylwadau pellach.
29. Roedd y rheini a ddarparodd sylwadau o sylwedd wedi nodi'r manteision allweddol a ganlyn o gael Deddf i Gymru ar wahân:
- byddai ar gael yn Gymraeg a byddai hynny'n helpu i sicrhau hygyrchedd y gyfraith drwy gyfrwng y Gymraeg;
  - byddai'n gydnaws â'r dull a ffeirir gan Lywodraeth Cymru o osgoi rhoi darpariaeth ddeddfwriaethol y Cynulliad mewn Deddfau Senedd y DU sy'n bodoli eisoes (lle byddai'r ddarpariaeth yn ymddangos yn y Saesneg yn unig);
  - byddai'n sicrhau statws cyfartal i'r Gymraeg a'r Saesneg yn unol â gofynion adran 156(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (lle, ar y llaw arall, gallai mewnosod fersiwn Gymraeg o Atodlen 1 yn Neddf 1978, a ddeddfwyd yn y Saesneg yn wreiddiol, wanhau statws y testun Cymraeg);
  - byddai'n gwella hygyrchedd, er enghraifft drwy leihau hyd y ddeddfwriaeth a lywodraethir ganddi, ac yn sicrhau bod dull haws ei ddefnyddio ar gyfer cefnogi'r egwyddor o Gymraeg Clir/Plain English (roedd gwella hygyrchedd yn cael ei hystyried fel agwedd bwysig yn arbennig ar adeg pan fo cymorth cyfreithiol wedi cael ei leihau);

- e. byddai'n cynnig cyfle i arloesi a chreu Deddf hygrych a modern a fyddai'n mynd ymhellach na Deddf 1978 i wasanaethu anghenion Cymru a'r Gymraeg yn well.
30. Nododd ymatebwyr y pryderon a ganlyn ynglŷn â chael Deddf ar wahân i Gymru a fyddai'n cynnwys darpariaeth mewn perthynas â dehongli statudol:
- a. roedd un ymatebydd yn pryderu am y cymhlethdod posibl a allai godi pe byddai angen defnyddio dwy Ddeddf ar wahân, ac roedd Cymdeithas Barnwyr Rhanbarth EM o'r farn y byddai'n hanfodol cael eglurder ynghylch pa Ddeddf sy'n gymwys i ddarn o ddeddfwriaeth;
  - b. roedd Cymdeithas Ganolog y Priswyr Amaethyddol, gan dderbyn y manteision a nodir yn y papur ymgynghori, o'r farn y dylid cymryd gofal i sicrhau na fydd y Ddeddf newydd yn achosi gwrthdaro anfwriadol â Deddf 1978, neu'n newid ei hystyr mewn unrhyw ffordd;
  - c. roedd Barnwyr Cyswllt yr Iaith Gymraeg yn poeni am effaith y newidiadau i Ddeddf 1978 ar fynediad at gyfiawnder;
  - d. roedd Eglwys Bresbyteraidd Cymru o'r farn nad oedd angen i Ddeddf i Gymru fynd y tu hwnt i ddarpariaethau safonol Deddf 1978.

Y mater 'dwy Ddeddf'

31. Cynigiodd yr ymgynghoriad y byddai Deddf newydd i Gymru yn gymwys i Ddeddfau'r Cynulliad Cenedlaethol ac is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Deddfau hynny, ac o bosibl i is-ddeddfwriaeth a wneir gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddfau Senedd y DU. Byddai Deddf 1978 yn parhau'n gymwys, fodd bynnag, i bob Deddf Senedd y DU, gan gynnwys y rheini sy'n gymwys yng Nghymru. Felly, byddai dwy Ddeddf yn gweithredu mewn perthynas â'r ddeddfwriaeth sy'n gymwys yng Nghymru.
32. Gofynnodd yr ymgynghoriad am farn am y materion ymarferol sy'n deillio o hyn ac atebion posibl i'r effeithiau.

Cwestiwn 3: Pa un o'r atebion posibl i'r mater dwy Ddeddf fyddai fwyaf defnyddiol yn eich barn chi i ddefnyddwyr y ddeddfwriaeth?

Cwestiwn 4: A ydych yn credu bod unrhyw faterion ymarferol yn deillio o unrhyw rai o'r atebion posibl i'r mater dwy Ddeddf?

33. O'r rheini a anfonodd ymateb i'r cwestiynau hyn, ystyriai'r rhan fwyaf y byddai risg yn gysylltiedig â chael dwy Ddeddf ddehongli sy'n gymwys i ddeddfwriaeth yng Nghymru.
34. Dywedodd rhai o'r ymatebwyr, gan nad yw ymarferwyr yn cyfeirio'n aml iawn at Ddeddfau dehongli, neu eisoes yn cymhwyso'r gyfraith yn anghywir, y gallai dwy Ddeddf arwain at fwy o gymhlethdod ac achosi mwy o faterion. Yn ymateb Barnwyr Cyswllt yr Iaith Gymraeg nodwyd y gallai hyn fod yn rhwystr i'r amcan cyffredinol o sicrhau bod cyfraith Cymru yn fwy hygyrch.
35. Roedd Cyfreithwyr yr Iaith Gymraeg mewn Llywodraeth Leol o'r farn y byddai'r atebion a gynigiwyd i ddelio â'r materion yn deillio o gael dwy Ddeddf yn arwain at anawsterau ymarferol a risgiau cynhenid wrth ddehongli deddfwriaeth. Yn eu barn hwy, roedd hyn yn arbennig o wir yn achos deddfwriaeth Senedd y DU ddiwygiedig ac is-ddeddfwriaeth a wneir gan Weinidogion Cymru o dan ddeddfwriaeth sylfaenol Senedd y DU. Cytunodd ymatebydd arall fod materion ymarferol yn deillio o'r atebion a awgrymwyd yn yr ymgynghoriad, a dywedodd ei bod yn ofynnol cael corff cynhwysfawr o gyfraith Cymru wedi'i chodeiddio.
36. Ymhlith pryderon eraill, mynegwyd y gallai fod perygl, yn enwedig y tu allan i Gymru, y byddai rhai'n rhagdybio bod y ddwy Ddeddf ddehongli yn union yr un fath. O ganlyniad, gallai'r Ddeddf newydd gael ei diystyru ac, yn wir, byddai hynny yn debygol o ddigwydd.
37. Mynegwyd barn hefyd, fodd bynnag, fod gan y Llywodraeth *“an opportunity to try something bold, and should not shy away from it.”* (Matthew Waddington)
38. Roedd amrywiaeth barn ynglŷn â'r problemau posibl yn deillio o'r mater dwy Ddeddf:
  - a. dywedodd rhai ymatebwyr fod angen eglurder ynghylch pa Ddeddf ddehongli sy'n gymwys ac y gellid sicrhau hyn drwy gynnwys darpariaeth ym mhob darn o ddeddfwriaeth yn nodi pa Ddeddf ddehongli sy'n gymwys. Barn Cymdeithas Ddysgedig Cymru oedd na fyddai unrhyw anawsterau ymarferol yn codi yn sgil mynd yn groes i'r dull arferol o gymhwyso Ddeddf ddehongli (hy cymhwyso'r Ddeddf yn uniongyrchol ym mhob darn dilynol o

ddeddfwriaeth). Fodd bynnag, roedd gan rai ymatebwyr bryderon am gynnwys darpariaethau sy'n nodi pa Ddeddf ddehongli sy'n gymwys oherwydd gallai darpariaethau o'r fath fod yn gymhleth a pheri dryswch i'r defnyddwyr;

- b. rhoddodd amryw o ymatebwyr sylwadau ar ddefnyddioldeb deunydd anneddfwriaethol i ddatrys y mater "dwy Ddeddf". Credai'r ymatebwyr ar ran Eglwys Bresbyteraidd Cymru y gellid defnyddio gwefan Cyfraith Cymru/Law Wales yn hytrach na Nodiadau Esboniadol. Dywedodd Cymdeithas Ganolog y Priswyr Amaethyddol y byddai defnyddio gwefan Cyfraith Cymru/Law Wales yn ffordd o ategu nodiadau esboniadol a chyfeirio'r darlennydd at ddarpariaethau, ond na ellid dibynnu ar wneud hynny yn unig. Ar y llaw arall, credai rhai o'r ymatebwyr nad oedd hi'n dderbyniol gofyn i'r darlennydd edrych ar ddeunyddiau eraill y tu hwnt i'r ddeddfwriaeth i egluro pa Ddeddf oedd yn gymwys (er enghraifft, y Memorandwm Esboniadol neu'r Nodiadau Esboniadol i Ddeddf, neu wefan Cyfraith Cymru/Law Wales).

Newidiadau i'r 'rheolau craidd'

39. Amlinellwyd yn y papur ymgynghori rai o'r newidiadau y gellid eu gwneud i 'reolau craidd' Deddf 1978 pe byddent yn cael eu hatgynhyrchu mewn Deddf newydd i Gymru.

<p><i>Cwestiwn 5: Beth yw'ch safbwyntiau am y newidiadau posibl i'r 'rheolau craidd', a nodir ym Mhennod 7?</i></p>
--

40. Derbyniwyd 12 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, ac roedd llawer ohonynt yn cefnogi'r newidiadau a gynigiwyd.
41. Cyflwynodd nifer sylweddol o ymatebwyr safbwyntiau ar reol ynglŷn â chyfeirio at rywedd. Credai rhai o'r ymatebwyr y dylid cadw'r rheol ynglŷn â rhywedd i sicrhau bod yr arfer o ddrafftio mewn ffordd niwtral o ran rhywedd yn parhau. Ystyriai ymatebwyr eraill y gallai fod yn rheol ddefnyddiol gan ei bod hi'n fwy anodd cyfleu rhwymedigaethau mewn ffordd niwtral o ran rhywedd yn y Gymraeg nag ydyw yn y Saesneg. Dywedodd ymatebwyr hefyd y byddai rhaid i'r rheol gadw mewn cof yr ystyriaethau gramadegol perthnasol o ran rhywedd yn Gymraeg. At hynny hefyd, nododd ymatebwyr y dylid ystyried nodweddion gramadegol a chystrawennol eraill y Gymraeg, nid rhywedd yn unig.
42. Ymhlith y safbwyntiau eraill a fynegwyd am y newidiadau posibl i'r rheolau craidd, roedd:

- a. cefnogaeth ar gyfer gochel rhag ailadrodd rheolau sy'n amherthnasol i gyfraith Cymru neu sy'n anachronistig;
  - b. cefnogaeth ar gyfer cadw a diweddarau'r rheol ynghylch cyflwyno dogfennau, yn arbennig ei diweddarau i gynnwys cyfathrebu electronig ac o bosibl i fynd i'r afael ag adegau pan fo gwasanaeth yn cael ei effeithio;
  - c. roedd yr Eglwys Bresbyteraidd eisiau gweld y rheol ynghylch mesur pellter yn cael ei chadw, ac roedd ymateb yr Eglwys hefyd yn dweud bod adran 13 o Ddeddf 1978 (sy'n ymrafael â rhagddisgwyl arfer pwerau) yn aneglur;
43. Dymunai llond llaw o'r rheini a gyflwynodd ymateb i'r cwestiwn hwn weld rheolau craidd Deddf 1978 ei hun yn cael eu moderneiddio a'u diweddarau.

Darpariaethau newydd posibl

44. Cynigiodd y papur ymgynghori ddarpariaethau newydd posibl y gellid eu cynnwys mewn Deddf newydd ar gyfer llywodraethu dehongliad statudol cyfraith Cymru. Gofynnwyd i ymatebwyr roi eu barn am y rhain ac i grybwyll hefyd unrhyw ddarpariaethau ychwanegol y gellid eu cynnwys yn y Ddeddf newydd.

Cwestiwn 6: Beth yw eich barn am y darpariaethau newydd posibl y gellid eu cynnwys mewn Deddf ddehongli i Gymru, a nodir ym Mhennod 8?

Cwestiwn 7: A oes unrhyw ddarpariaethau newydd ychwanegol at y rhai a nodir ym Mhennod 8, yr hoffech eu cynnwys mewn Deddf ddehongli i Gymru?

45. Derbyniwyd 11 o ymatebion i'r cwestiynau hyn. Yn hytrach na manylu ar bob un o'r cynigion yn unigol, rhoddodd yr ymatebwyr sylwadau a oedd yn gyffredinol eu natur.
46. Ar y cyfan, roedd yr ymatebwyr yn cefnogi'r cynigion. Cytunai'r ymatebwyr fod angen diweddarau'r rheolau dehongli yn Neddf 1978 yn gyffredinol, yn ogystal â'u teilwra i ddatrys materion mewn perthynas â dehongli cyfraith Cymru. Yn ôl un ymatebydd, er bod y darpariaethau yn "*genuine attempt at resolving the issues around the interpretation of Welsh legislation*", gallent fynd ymhellach eto.
47. Nododd rhai ymatebwyr, er eu bod yn cytuno'n gyffredinol â'r cynigion, fod rhaid darllen y ddeddfwriaeth ddrafft yn fanwl cyn y gellid deall y cynigion yn llawn.
48. Roedd barn y rheini a gyflwynodd sylwadau am gynigion penodol yn amrywio:

- a. *caniateir cyfuno pwerau i wneud deddfwriaeth sy'n destun gwahanol weithdrefnau yn yr un offeryn statudol* – croesawodd rhai o'r ymatebwyr, gan gynnwys Huw Williams a Clare Hardy (Geldards) y cynnig hwn oherwydd byddai'n golygu y gellid cydgrynhoi is-ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, roedd gan Gymdeithas Ddysgedig Cymru bryderon y gallai'r cynnig arwain at lai o eglurder i'r ddeddfwrfa ac achosi penbleth i ddefnyddiwr a allai ddymuno herio offeryn;
- b. *y pŵer i gywiro gwallau amlwg mewn deddfwriaeth* – roedd y farn yn amrywio am y cynnig hwn. Credai rhai ymatebwyr nad oedd hwn yn gynnig priodol ar gyfer Deddf ddehongli oherwydd ei fod yn rhoi pŵer i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol. Dywedodd ymatebydd arall nad mewn Deddf ddehongli y dylid delio â hyn ond ar wahân, fel rhan o'r amcan ehangach i wella hygyrchedd. Fodd bynnag, dywedodd Comisiynydd y Gymraeg fod y pŵer hwn yn arbennig o angenrheidiol mewn cyd-destun dwyieithog er mwyn osgoi anghysondeb rhwng fersiynau Cymraeg a Saesneg y testun. Roedd Cymdeithas Ganolog y Priswyr Amaethyddol o'r farn bod angen pwylllo mewn perthynas â'r cynnig hwn, gan ddweud y byddai angen drafftio'r ddarpariaeth yn ofalus iawn;
- c. *pŵer i ddiwygio Deddfau i ddisodli cyfeiriad at ddyddiad pryd y mae digwyddiad yn digwydd â'r dyddiad gwirioneddol y digwyddodd y digwyddiad hwnnw* – nid oedd yr ymatebwyr yn cefnogi'r cynnig hwn. Nodwyd unwaith yn rhagor nad oedd y cynnig hwn yn briodol ar gyfer Deddf ddehongli oherwydd ei fod yn rhoi pŵer i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol;
- d. *cyfathrebu electronig* – cafodd y cynnig hwn ei groesawu gan yr ymatebwyr. Roedd Comisiynydd y Gymraeg yn cytuno'n "gryf" â'r cynnig. Dywedodd fod angen i Ddeddf newydd i Gymru "adlewyrchu datblygiadau mewn technoleg a'r modd y mae personau bellach yn gohebu yn ymarferol";
- e. *rheolau ychwanegol y gellid eu cynnwys yn y Ddeddf newydd* – awgrymodd Dr Catrin Fflur Huws y byddai hefyd yn bosibl cynnwys rheolau dehongli ynghylch yr anghysondebau rhwng fersiynau Cymraeg a Saesneg y testunau. Dywedodd ymatebydd arall y gellid cynnwys darpariaeth gyffredinol megis pan fo deddfiad yn rhoi swyddogaeth, fod y swyddogaeth honno yn cynnwys pŵer i wneud unrhyw beth sy'n gymorth neu sy'n ffafriol i gyflawni'r swyddogaeth honno, neu sy'n gysylltiedig â'i chyflawni. Awgrymodd Matthew Waddington y dylid ystyried Deddf Ddehongli Jersey.

Materion eraill y gellid mynd i'r afael â hwy mewn Deddf ddehongli newydd i Gymru

49. Codwyd tri mater arall y gellid mynd i'r afael â hwy mewn Deddf newydd i Gymru:
- materion yn gysylltiedig â'r Gymraeg – ystyriodd y papur ymgynghori a fyddai'n fuddiol cynnwys darpariaeth yn y Ddeddf newydd i fynd i'r afael â materion penodol sydd dim ond yn codi mewn perthynas â'r Gymraeg (gwahaniaethau yn y derminoleg o ganlyniad i dreiglo neu rywedd er enghraifft);
  - darpariaethau yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006 a allai gael eu cynnwys mewn Deddf ddehongli ar wahân i Gymru, gydag addasiad neu heb addasiad;
  - darpariaeth 'ffurf safonol' – roedd y cynnig hwn yn awgrymu y gellid cynnwys mewn Deddf newydd i Gymru 'setiau' o ddarpariaethau sy'n codi'n gyson ar draws deddfwriaeth, er enghraifft, hysbysiadau cosb benodedig, neu sefydlu corff statudol neu swydd.

<p><i>Cwestiwn 8: Beth yw eich barn am y materion eraill y gellid ymdrin â hwy mewn Deddf ddehongli i Gymru, fel y'u nodir ym Mhennod 9?</i></p>
---

50. Roedd y gefnogaeth ar gyfer y cynnig hwn yn amrywio ymhlith yr 14 o ymatebion a ddaeth i law.
51. Dywedodd Comisiynydd y Gymraeg y dylid ystyried y ddarpariaeth mewn perthynas â rheolau gramadeg a nodweddion y Gymraeg. Dywedodd un ymatebydd y byddai darpariaeth ynghylch amrywiadau gramadegol o fudd i'r Gymraeg a'r Saesneg, ill dwy.
52. Credai amryw o'r ymatebwyr mai Llywodraeth Cymru ddylai fod yn gyfrifol am safoni'r derminoleg Gymraeg.
53. Cafwyd sylwadau mwy cyffredinol gan rai ymatebwyr ynghylch y berthynas rhwng y testun Cymraeg a'r testun Saesneg, a dywedwyd hefyd y dylid ystyried sut i ddatrys unrhyw anghysondeb rhwng y testunau.
54. Awgrymodd Comisiynydd y Gymraeg fod Deddf newydd i Gymru yn cynnig cyfle i ailystyried adran 156(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Yn ymateb Eglwys Bresbyteraidd Cymru, dywedwyd y dylid diddymu adran 156(2).

55. Ychydig iawn o gefnogaeth a gafwyd ymhlith yr ymatebwyr ar gyfer cynnwys darpariaeth *'ffurf safonol'*. Cwestiynodd rhai ymatebwyr, gan gynnwys Cymdeithas Ddysgedig Cymru, pa mor briodol ydoedd darpariaeth o'r fath mewn Deddf ddehongli yn hytrach nag mewn Deddf a fyddai'n sefyll yn annibynnol. Roedd gan rai ymatebwyr bryderon hefyd ynghylch y goblygiadau ar gyfer craffu deddfwriaethol priodol a gofynnwyd a oedd y cynnig yn mynd y tu hwnt i gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad. Awgrymodd un ymatebydd y byddai'n fwy buddiol ac yn fwy eglur i'r darllenydd pe byddai'r darpariaethau perthnasol yn cael eu nodi ym mhob darn o ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, o safbwynt datblygu deddfwriaeth ddwyieithog, credai Comisiynydd y Gymraeg y byddai'n fuddiol cael darpariaeth ffurf safonol i ddelio â materion rheolaidd oherwydd byddai hynny'n torri ar gostau cyfieithu a phrawfddarllen.

Effaith ar y Gymraeg

56. Roedd cwestiynau 9 a 10 yn gofyn i'r ymatebwyr am eu barn ynghylch yr effaith y byddai Deddf newydd ar gyfer llywodraethu dehongliad statudol cyfraith Cymru yn ei chael ar y Gymraeg. Yn benodol, roedd y cwestiynau hyn yn gofyn am farn am yr effaith y byddai Deddf newydd yn ei chael o safbwynt helpu pobl i ddefnyddio'r Gymraeg a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Gofynnwyd hefyd am farn yr ymatebwyr am sut y gellid llunio'r Ddeddf newydd er mwyn cael effaith gadarnhaol ar y Gymraeg.

Cwestiwn 9: Hoffem wybod eich barn am yr effaith y byddai datblygu Deddf ddehongli i Gymru yn ei chael ar y Gymraeg, yn enwedig mewn perthynas â:

i. helpu pobl i ddefnyddio'r Gymraeg, a

ii. trin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg.

Pa effeithiau fyddai yn eich barn chi? Sut y gellid cynyddu effeithiau cadarnhaol a lleddfu effeithiau negyddol?

Cwestiwn 10: Esboniwch hefyd sut y gallai'r Ddeddf ddehongli arfaethedig i Gymru gael ei llunio neu ei newid er mwyn cael:

- i. effeithiau cadarnhaol neu effeithiau cadarnhaol cynyddol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar drin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg, a***
- ii. dim effeithiau andwyol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar drin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg.***

57. Yn gyffredinol, teimlai'r ymatebwyr mai effeithiau cwbl gadarnhaol y byddai Deddf ar wahân i Gymru yn eu cael o ran helpu pobl i ddefnyddio'r Gymraeg a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.
58. Nodwyd yr effeithiau cadarnhaol allweddol a ganlyn o gael Deddf i Gymru:
- a. byddai'n mynd i'r afael â'r broblem bod cyfraith ddwyieithog Cymru yn destun Deddf ddehongli Saesneg yn unig (Deddf 1978);
  - b. byddai'n helpu pobl i ddefnyddio testunau Cymraeg cyfraith Cymru gan na fyddai rhaid iddynt groesgyfeirio at y testun Saesneg i allu cymhwyso Deddf 1978;
  - c. byddai'n helpu siaradwyr Cymraeg i fynd ar drywydd rhwymedïau cyfreithiol yn eu dewis iaith ac yn sicrhau nad yw pobl sy'n dymuno defnyddio'r Gymraeg o dan anfantais;
  - d. byddai'n tynnu sylw at statws y Gymraeg fel iaith cyfraith;
  - e. byddai'n ysgogiad i fwrw ati i safoni termau Cymraeg yn y proffesiwn cyfreithiol.
59. Fodd bynnag, mynegwyd y pryderon a ganlyn hefyd gan rai o'r ymatebwyr:
- a. y perygl y gellid camddechongli neu gamddefnyddio termau wrth iddynt gael eu cyfieithu. Dywedodd un ymatebydd hefyd y gallai'r cynigion arwain at gynnydd cyffredinol yn y galw am gyfieithwyr a chyfreithwyr sy'n siarad Cymraeg;
  - b. Nid oedd Cyngor y Trydydd Sector Caerdydd yn meddwl y byddai Deddf newydd i Gymru yn helpu'r cyhoedd yn gyffredinol i ddefnyddio'r Gymraeg, er y byddai'n debygol o gryfhau'r defnydd ohoni ym maes y gyfraith.

60. Rhoddodd rhai ymatebwyr eu barn hefyd am sut i sicrhau bod Deddf ar wahân i Gymru yn cael effaith gadarnhaol ar y Gymraeg neu i gynyddu'r effaith gadarnhaol honno. Dywedodd un ymatebydd ei bod yn bwysig hyrwyddo bodolaeth Deddf ddehongli benodol i Gymru oherwydd byddai'r Ddeddf newydd yn fwy na dyfais ar gyfer y proffesiwn cyfreithiol yn unig, dylai hefyd fod yn gymorth i ddinasyddion unigol ddeall y gyfraith sy'n llywodraethu eu bywydau.

Materion eraill a godwyd gan ymatebwyr

61. Roedd cwestiwn 11 yn gofyn am sylwadau ychwanegol gan yr ymatebwyr nad oeddynt wedi eu crybwyll yn benodol unrhyw le arall yn eu hatebion ysgrifenedig.

Cwestiwn 11: Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Os oes gennych unrhyw sylwadau ar unrhyw faterion cysylltiedig nad ydym wedi mynd i'r afael â hwy yn benodol, byddwch cystal â'u nodi yma:

62. Ymatebodd wyth i'r cwestiwn hwn ac roedd eu sylwadau'n amrywio.

Hygyrchedd Cyfraith Cymru

63. Mynegodd amryw o'r ymatebwyr farn am hygyrchedd cyfraith Cymru.
64. Cyfeiriodd Cymdeithas y Cyfreithwyr ac ymatebwyr eraill at yr adroddiad *Ffurf a Hygyrchedd y Gyfraith sy'n Gymwys yng Nghymru*, gan Gomisiwn y Gyfraith, a chroesawodd y camau cadarnhaol sy'n cael eu cymryd gan Lywodraeth Cymru i osod y fframwaith ar gyfer cyfraith Cymru sy'n hygyrch, wedi'i ddrafftio'n dda ac yn ymarferol yn y Gymraeg a'r Saesneg, ill dwy. Cefnogodd Comisiynydd y Gymraeg raglen hirdymor o gydgrynhoi a chodeiddio'r gyfraith yng Nghymru hefyd.
65. Yn yr un modd, ystyriodd rhai o'r ymatebwyr fod datblygu Deddf ar wahân i Gymru yn rhan annatod o raglen ehangach Llywodraeth Cymru ar gyfer gwella hygyrchedd cyfraith Cymru. Dywedodd Matthew Waddington fod rhaglen a datblygiad Deddf o'r fath yn *"interdependent for their effectiveness"*.
66. Nododd Cymdeithas Ddysgedig Cymru y byddai creu Codau o Gyfraith Cymru yn cynnig cyfle i dreialu ymhellach y cysyniad o ddarpariaethau dehongli i Gymru, gan fod pob Cod yn debygol o gael ei ddarpariaethau dehongli ei hun.
67. Awgrymodd Cymdeithas Ddysgedig Cymru hefyd fod yna gyfle i newid y ffordd y mae deddfwriaeth yn cael ei pharatoi a'i chyhoeddi a gwella hygyrchedd cyfraith Cymru. Roedd ymatebwyr eraill yn rhannu'r farn hon.

Y Gymraeg

68. Manteisiodd rhai ymatebwyr ar y cyfle i godi pryderon yn ymwneud â'r Gymraeg. Dywedodd amryw o'r ymatebwyr fod safoni terminoleg y gyfraith yn y Gymraeg yn rhywbeth i Lywodraeth Cymru ei ystyried, a galwodd rhai ohonynt hefyd ar Lywodraeth Cymru i roi blaenoriaeth i ddiwygio er mwyn sicrhau darpariaeth ar gyfer mynd i'r afael â materion sydd dim ond yn codi mewn perthynas â'r Gymraeg.

Rhagor o sylwadau

69. Ymhlith y sylwadau eraill a gafwyd gan yr ymatebwyr, nodwyd:
- a. *Materion trawsffiniol*: Mynegwyd pryderon gan Gofrestrfa Tir EM ynghylch y risgiau posibl i ddeddfwriaeth bresennol neu'r dyfodol a allai godi yn sgil canlyniadau neu effeithiau anfwriadol, yn arbennig pe byddai darpariaethau newydd yn cael eu cymhwyso'n ôl-weithredol. Yn benodol, dywedwyd yn ymateb Cofrestrfa Tir EM fod angen cydnabod effaith unrhyw Ddeddf ddehongli ar faterion trawsffiniol a thynnwyd sylw hefyd at bwysigrwydd rhoi sicrwydd cyfreithiol, yn arbennig o safbwynt eglurder ac unffurfiaeth darpariaeth sy'n gymwys yng Nghymru ac yn Lloegr;
  - b. *Yr Undeb Ewropeaidd*: Awgrymodd William Robinson y dylai Llywodraeth Cymru ystyried y dull o ddehongli cyfraith yr Undeb Ewropeaidd, gan fod ei sefydliadau'n gweithredu mewn mwy nag un iaith.

Atodiad A – Rhestr o ymatebwyr

Enw'r ymatebydd	Enw'r sefydliad
Dr Catrin Fflur Huws	Ysgol y Gyfraith, Prifysgol Aberystwyth
Daniel Greenberg	-
Huw Williams, Partner, Geldards LLP Clare Hardy, Uwch Gydymaith, Geldards LLP	-
-	Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
Gareth Owens	Cyfreithwyr mewn Llywodraeth Leol – Cangen Cymru
Dienw	-
Matthew Waddington	-
-	Cymdeithas y Cyfreithwyr, Cymru
William Robinson	Institute of Advanced Legal Studies, Llundain
Meri Huws, Comisiynydd y Gymraeg	Comisiynydd y Gymraeg
-	Cymdeithas Ddysgedig Cymru
-	Cofrestrfa Tir EM
Ei Hanrhydedd y Barnwr Mererid Edwards, y Barnwr Rhanbarth Hywel James	Barnwyr Cyswllt yr Iaith Gymraeg
Jeremy Moody, Ysgrifennydd a Chynghorydd	Cymdeithas Ganolog y Priswyr Amaethyddol
-	Eglwys Bresbyteraidd Cymru
Sarah Capstick	Cyngor y Trydydd Sector Caerdydd
Y Barnwr Rhanbarth Hywel James	Cymdeithas Barnwyr Rhanbarth EM

The European Union (Withdrawal) Bill and its implications for Wales

Introduction

1. RSPB Cymru welcomes the opportunity to participate in this consultation. The debate around Wales' future post-Brexit has huge implications for the wildlife and natural environment of Wales. As 80% of the UK's environmental protections originate from EU law, the European Union (Withdrawal) Bill is of vital importance to ensure some of our most important environmental protections are fully converted into domestic legislation. The RSPB is asking all UK Governments to commit to retaining important environmental protections post-Brexit, and to ensure that any future changes are subject to full scrutiny by the appropriate legislature. It is vital that the UK Government and the devolved administrations work constructively together to secure an approach which guarantees common environmental standards, governed in a way that respects the devolution settlements.

General thoughts on the Repeal Bill

2. We have several general concerns with the Bill in its current form and these are summarised in a joint environmental NGO briefing - the [Greener UK Repeal Bill briefing](#) which outlines our three main concerns:
3. The Bill is not at all clear whether important environmental principles embedded in the EU Treaties including the precautionary principle, the polluter pays principle, and the integration principle will be converted into domestic law. These principles set the aims, objectives and requirements for certain EU laws and have helped to shape the direction of travel for our environmental legislation. It is vital that they continue to do so upon exit from the EU, to provide a foundation for future legislation in all parts of the UK, including any jointly agreed frameworks between the UK Government and devolved administrations. This is particularly important because in some cases (including the Wellbeing of Future Generations (Wales) Act 2015), these principles were not included as it was considered unnecessary due to their overarching presence in EU treaties.
4. We have concerns about the scope and scrutiny of use of delegated powers which we outline in more detail in response to question 3.
5. The Bill does not clearly address the 'governance gap' that will emerge without the functions currently carried out by the EU institutions, including regulatory, monitoring, oversight, accountability and enforcement. Whilst the Bill includes a clause to enable the creation of new public bodies, this is not an express requirement. We are also concerned such creation would be through secondary legislation meaning that the creation of any new public bodies, taking on significant and important duties would receive limited parliamentary scrutiny. Furthermore, we have been concerned by continued assertions by the UK Government that there is

no need for additional environmental governance regimes, relying instead solely on judicial reviews and parliamentary processes (for example, within [Repeal Bill Factsheet 8: environmental protections](#)). Whilst the Welsh Government has recognised the governance gap that will be created from our exit from the EU, as outlined in the “[Securing Wales’ Future](#)” White Paper and discussed further in the First Minister’s “[Brexit and Devolution](#)” position paper, neither the UK nor any devolved government has yet made any firm commitments to introduce any new governance regimes once we have left the European Union.

6. European institutions including the European Commission and the European Court of Justice play a vital role in ensuring effective and robust implementation of our environmental legislation. We are concerned that post-Brexit, a reliance on existing domestic agencies, judicial review and parliamentary processes fails to recognise both the breadth of functions EU institutions perform and the limitations of judicial review. They are therefore insufficient to meet the requirements comparable to the current level of protection.
7. We remain concerned about the status of retained EU law post-Brexit. Without a guarantee that this legislation will be afforded a status equivalent to primary legislation, important environmental legislation could be amended or repealed without the higher standard of scrutiny afforded to primary legislation. This risks weakening, or leaving vulnerable, much of our environmental legislation and the Bill (as currently drafted) leaves these important environmental protections to the whim of the executive. Therefore, the entirety of our EU-derived environmental laws should be given a status equivalent to primary legislation, by only being amended or repealed by an Act of the relevant legislature.

The treatment of devolution

8. Powers relating to most environmental matters are currently devolved. To date, however, these powers have been exercised in the context of the UK’s membership of the EU.¹
9. Considering the need for a coordinated transboundary approach and the maintenance of a level playing field for the effective protection of the environment, these areas are currently strongly governed by EU policy and legislation.
10. The importance of a coordinated transboundary approach and the maintenance of a level playing field will not diminish post-Brexit. Indeed, the principles justifying EU-level cooperation and regulatory alignment on environmental matters apply equally if not more strongly to intra-UK cooperation and regulatory alignment. The loss of these common frameworks would risk a significant regulatory divergence between the four countries of the UK and a less

---

¹ i.e. its shared competence for environmental matters between the EU and the Member States and applies in relation to a range of areas that includes agriculture, fisheries (with the exception of marine biological resources under the common fisheries policy which is an exclusive competence of the EU), and the environment.

coordinated approach to tackling cross-border environmental challenges. In addition, it would risk resulting in an environmentally damaging process of competitive deregulation across the UK's different jurisdictions.

11. In the case of the Birds and Habitats Directives, for example, their recent comprehensive 'fitness check' clearly demonstrated the added value that they provide both in terms of a 'level playing field' for economic operators and a more effective, coordinated, and consistent approach to achieving nature conservation objectives. In both cases, this has been achieved thanks to the role they have played in establishing a common set of standards/processes for the designation and management of protected areas and the conservation of priority habitats and species across the UK's (and the EU's) multiple jurisdictions.
12. Maintaining a common UK-wide approach to environmental governance in future will therefore be vital if we are to effectively protect our shared natural heritage and common resources. The UK and devolved governments will need to work closely together to agree on how the current common EU environmental standards are retained in domestic law post-Brexit through the Bill process, and governed in a way that respects the devolution settlements. Each nation should be free to raise (but not lower) these standards post-Brexit, as is currently the case under existing arrangements (subject to avoiding any barriers to intra-UK trade etc).

The delegation of powers and their control

13. The Bill gives the UK and devolved governments delegated powers to change EU derived laws via statutory instruments under three clauses, allowing them to: deal with deficiencies arising from withdrawal (clause 7); make amendments to ensure that we can continue to comply with international obligations (clause 8); implement the withdrawal agreement (clause 9). The UK Government also gains consequential powers meaning Ministers can make changes that they '*considers appropriate in consequence of this Act*' (clause 17).
14. We recognise that there is a vast array of legislation that needs to be converted into domestic legislation and that modifications will be needed to ensure that it is functional when converted. We welcome the statement within the Bill that the law is '*not deficient merely because a minister considers that EU law was flawed prior to exit*' meaning that these powers can only be used to correct deficiencies that arise as a result of our withdrawal from the European Union (e.g. because they ascribe duties to EU institutions that will no longer have jurisdiction in the UK) as opposed to being used more widely. However, we are concerned about the scope of the delegated powers and the type of modifications that may be made to legislation to make it functional on exit day and beyond.
15. It is our view that the use of delegated powers should be limited to the faithful transposition and implementation of EU law into domestic law and should therefore only be used to make technical changes to our legislation to achieve

this (i.e. changes necessary to ensure the functionality of our legislation on exit day). Any non-technical changes should be made using primary legislation at a later date.

16. Furthermore, we are concerned by the sorts of actions that may be taken to correct deficiencies. The Bill's explanatory notes cite an example of the sort of modification which may be used to correct a deficiency: *'for example, the law requires the UK to obtain an opinion from the European Commission [in certain circumstances] ..... the power to correct the law would allow the Government to amend UK domestic legislation to either replace the reference to the Commission with a UK body, or remove this requirement completely.'* Whilst we appreciate that it may no longer be appropriate to refer to the Commission for an opinion, the removal of this requirement entirely fails to recognise the reasons for and importance of seeking such opinions. Its removal would therefore be completely inappropriate and go far beyond what should be considered technical changes to ensure that the legislation continues to be functional on exit day. It is vital that these sorts of changes are not made through the use of delegated powers given within this Bill.
17. We also have concerns that the scope of the delegated powers is quite broad, giving Ministers the potential to make significant and wide-ranging changes with limited parliamentary oversight. Furthermore, whilst the use of the powers is restricted to, at most, two years after 'exit day', 'exit day' itself is undefined. Whilst this is for practical reasons to allow for any potential transitional arrangement, it does mean that ministers may have the use of these wide-ranging powers for potentially extensive periods of time.
18. We are also concerned that the Bill gives ministers delegated powers to make legislative changes that they consider appropriate to implement the withdrawal agreement. We would oppose the use of these powers with respect to non-technical changes to legislation which should only be made through the use of primary legislation. This is particularly important as any changes made to legislation to reflect the contents of the withdrawal agreement will set the future legislative framework.

The scrutiny processes and the role of the devolved legislatures

19. Clarity is needed on the role the Welsh Government and Assembly will play in processing Statutory Instruments to convert EU derived law into Welsh law. Consideration should be given to whether the Welsh Government currently has the capacity required to oversee this process. However, our current assumption is that the Welsh Government and Assembly will (and should) have an equivalent role to the UK Government and Parliament in this process.
20. Whilst we recognise that a vast amount of legislation is being converted through the Bill in a relatively brief time frame, it is important that the UK Government and devolved administrations do not act as the arbiter of justification for the use of

delegated powers. Independent oversight on the use of such powers should be put in place.

21. This should be in the form of a Parliamentary or Assembly Committee which has the powers to determine the form and duration of parliamentary and public scrutiny for statutory instruments (SIs) laid before the legislature as a result of this Bill. The Committee should have powers to:

- Require a draft of proposed SIs to be laid before the appropriate legislature;
- Require the relevant minister to provide further evidence or explanation as to the purpose and necessity of the proposed instrument;
- Make recommendations to the relevant Minister in relation to the text of draft SIs;
- Recommend that Parliament or the Assembly does not proceed with a draft SI.

22. Furthermore, the relevant minister should be required to have regard to any recommendations made by the Committee, or results of public consultation (where appropriate), before laying a revised draft SI before the relevant legislature.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru | National Assembly for Wales

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol | Constitutional and Legislative Affairs Committee

Ymchwiliad: Pwerau ym Mil yr UE (Ymadael) i wneud is-ddeddfwriaeth | Inquiry: Powers in the EU (Withdrawal) Bill to make subordinate legislation

Ymateb gan: Cytûn

Response from: Cytûn

Pwerau ym Mil yr UE (Ymadael) i wneud is-ddeddfwriaeth

Cyflwyniad gan Weithgor Cymru ac Ewrop Cytûn – Eglwysi Ynghyd yng Nghymru

Mae Cytûn (Eglwysi Ynghyd yng Nghymru) yn dwyn ynghyd prif enwadau Cristnogol Cymru, a nifer o fudiadau Cristnogol eraill, i gyd-weithio ar faterion sydd o ddiddordeb iddynt oll. Mae gan yr 17 aelod enwad ryw 165,000 o oedolion sy'n aelodau ymhob cymuned ar draws Cymru, a chyswllt rheolaidd â llawer mwy o oedolion, plant a phobl ifainc. Gellir gweld rhestr lawn o'r holl enwadau a mudiadau sy'n aelodau yn: <http://www.cytun.cymru/ni.html> Ffurfiwyd Gweithgor Cymru ac Ewrop yn dilyn refferendwm Mehefin 2016 er galluogi'r eglwysi i gyd-weithio wrth ymateb i'r canlyniad a'r newidiadau sylweddol ym mywyd y genedl a ddaw yn ei sgîl. Mae i bob aelod enwad yn Cytûn ran yng ngwaith y Gweithgor. Gellir gweld yr adnoddau a gyhoeddwyd gan y Gweithgor yn:

www.cytun.cymru/cymruewrop

Byddem yn croesawu cyfleoedd pellach i ymwneud â gwaith y Pwyllgor. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau at: Parch. Gethin Rhys, Swyddog Polisi Cytûn, yn gethin@cytun.cymru. Gellir cyhoeddi'r ymateb hwn yn llawn.

Ymatebion blaenorol

Rydym wedi ymateb i ddau ymgynghoriad blaenorol y Pwyllgor am Fil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael), a gellir gweld ein hymatebion yma:

<http://www.cytun.cymru/cymruewrop/PDFs/Ewrop-CytunYmgynghoriadBilDiddymu05-17.pdf> (Mai 2017)

<http://www.cytun.cymru/cymruewrop/PDFs/Cytun-Ymgynghoriad-EAALC-08-17.pdf> (Medi 2017)

Cytunodd cyfarfod y Gweithgor ar 23 Tachwedd 2017 ein bod yn glynu at ein hymatebion blaenorol, a nodwn y bydd y Pwyllgor yn eu hystyried drachefn.

Pryder ychwanegol

Roedd cyfarfod y Gweithgor ar 23ain Tachwedd am gyfleu pryder ychwanegol. Nodwn fod deddfwriaeth gan Lywodraeth y DU parthed ymadael â'r Undeb Ewropeaidd, ar wahân i'r Bil Ymadael ei hun, yn cynnwys nifer o'r nodweddion y mae'r Pwyllgor a ninnau wedi mynegi pryder yn eu cylch eisoes. Mae'r rhain yn cynnwys:

1. Pwerau i alluogi gweinidogion Llywodraeth y DU i newid deddfwriaeth ddatganoledig trwy is-ddeddfwriaeth heb ymgynghori â'r Cynulliad Cenedlaethol (e.e. Adran 2(6)(a) yn y Bil Masnach)
2. Cyfyngu ar allu'r Cynulliad Cenedlaethol i newid "cyfraith yr UE a gedwir" trwy is-ddeddfwriaeth (e.e. Atodlen 1 Adran 2 yn y Bil Masnach) tra'n caniatáu'r pŵer hwnnw i Weinidogion y Goron (e.e. Adran 2(6)(a) y Bil Masnach)
3. Pwerau sy'n galluogi gweinidogion Llywodraeth y DU i newid neu ddiddymu unrhyw Ddeddf Seneddol trwy is-ddeddfwriaeth (e.e. Adran 54(2) yn y Bil Trethiant (Masnach Trawsffiniol)).

Byddai cynnwys y fath ddarpariaeth mewn deddfwriaeth arall – yn enwedig deddfwriaeth gydag oblygiadau eang, megis y Bil Masnach, neu ddeddfwriaeth na fydd angen Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol ar ei chyfer yn y Cynulliad Cenedlaethol – yn dirymu i raddau helaeth unrhyw lwyddiant i newid y darpariaethau hyn ym Mil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) ei hun.

Rydym felly am annog y Pwyllgor i graffu'n ofalus ar yr holl deddfwriaeth o'r math yma a cheisio ei gwella yn unol â'r gwelliannau a awgrymwyd gennych i Fil yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael).

30ain Tachwedd 2017.

Parch./Revd Gethin Rhys

Swyddog Polisi'r Cynulliad Cenedlaethol / National Assembly Policy Officer

Cytun - Eglwysi Ynghyd yng Nghymru/Churches Together in Wales

58 Richmond Road, Caerdydd/Cardiff, CF24 3AT

Tel: 029 2046 4378 Mudol/mobile: 07889 858062

Mae Cytûn yn gwmni cofrestredig yng Nghymru a Lloegr | Rhif: 05853982 | Enw cofrestredig: "Cytûn: Eglwysi Ynghyd yng Nghymru/Churches Together in Wales Limited" | Mae Cytûn yn elusen gofrestrredig | Rhif: 1117071 | Cytûn is a registered company in England and Wales | Number: 05853982 | Registered name: "Cytûn: Eglwysi Ynghyd yng Nghymru/Churches Together in Wales Limited" | Cytûn is a registered charity | Number: 1117071

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Eitem 8

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon